

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- заменик тужиоца за ратне злочине Веселин Мрдак,
- пуномоћник оштећених Марина Кљајић,
- сви оптужени,
- и браниоци:
  - адв. Бранкица Мајкић - бранилац опт. Деветака и Девчића,
  - адв. Градимир Налић - бранилац опт. Радојчића,
  - адв. Војислав Вукотић - бранилац опт. Крњајића,
  - адв. Бранко Лукић - бранилац опт. Миодрага Димитријевића и Влајковића,
  - адв. Јасмина Живић - бранилац опт. Дарка Перића,
  - адв. Бранко Димић, браниоца опт. Јосиповића и Николајидиса,
  - адв. Гордана Живановић - бранилац опт. Јована Димитријевића,
  - адв. Слободан Живковић - бранилац оптужених Стојановића и Бачића,
  - адв. Бранислава Фурјановић, бранилац оптужених Косијера и Стевановића.

Приступио је вештак војне струке Бошко Антић.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Претрес је ЈАВАН.

Главни претрес се наставља у 14 часова и 44 минута.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ИСПИТИВАЊЕ ВЕШТАКА

ВЕШТАК БОШКО АНТИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Антићу, да заврши веће са јучерашњим испитивањем, стигли смо до напада. Реците ми, на страни 11 Вашег

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

писменог налаза и мишљења, рекли сте да овај текст из наредбе – помоћним снагама извршити чишћење села од становништва које је непријатељски настројено, да је то противно члану 13. Допунског протокола уз Четврту женевску конвенцију. Реците ми, да ли је сваки командир и учесник имао овлашћење и дужност да одбије овакав задатак, имајући у виду ово што сте Ви констатовали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па, требао је да одбије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сходно правилима.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сходно Правилнику о примени међународног права у оружаним снагама које је на снази већ било и који је био обавезан за све јединице и сваког појединца самостално.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, ова наредба команданта Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде Душана Лончара, наредба за напад, коме се иначе доставља?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Доставља се свим потчињеним јединицама које учествују у извршавању задатка, свим органима команде који треба нешто да обезбеде и један примерак мора да иде у архиву, што се не види из приложеног документа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи и овим помоћним снагама односно територијалној одбрани Товарник и милиција?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, свим снагама, то је регулисано прописана документа која се воде овим прописима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, да ли је у наредби за напад дат задатак да се врши претрес цивилних објеката?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, претрес цивилних објеката и објеката може вршити само војна полиција, према правилу војне полиције, за шта је полиција и намењена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: За шта је полиција између осталог и намењена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, да ли се приликом извођења овакве једне акције напада и у конкретном случају чишћења села, води цивилно становништво или се упућује на неко место да се јави, да ли је то дозвољено?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није, употреба цивилног становништва у борбеним дејствима је забрањена међународним ратним правом. Ја сам навео овде тачно где је то наведено прописима о примени међународног права.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, након завршетка овакве једне акције напада, ако дође до страдања цивила, на који начин се врши њихово сахрањивање по правилима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да се уклоне лешеве и да се одвезу у сабирни центар, да се изврши лекарска констатација смрти, као и у свим осталим случајевима погибије, не разликује се ништа то од осталих случајева. Један од разлога претреса терена јесте изналажење рањених, повређених војних лица, па и оних који су учествовали у борбама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, да ли се то врши појединачно или групно, на који начин по правилима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: И појединачно и групно, зависи од могућности јединице колико може да прикупи и превезе, али мора да се уради одмах, не

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

смеју се остављати рањени, чак и употребљавати их у дејствима касније или за неке друге радње. По Међународном праву, дужност је била да им се пружи санитетска помоћ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, имали смо овде да је пре свих ових дешавања у Месној заједници Ловас била нека цивилна заштита. Да ли је Месна заједница Ловас била овлашћена да оформи цивилне заштите, сходно законским прописима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шта да оформи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да оформи цивилне заштите?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Цивилна заштита је пре тога постојала у сваком месту пре наведених догађаја. Шта се десило са људством цивилне заштите, у време када је власт у Ловасу држала хрватска страна, не знам и не спомиње се више нигде, међутим, поново када се успоставила, ако се успоставила цивилна власт, морала је функционисати и цивилна заштита.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, да ли су припадници цивилне заштите овлашћени да носе лично лако наоружање?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, по Упутству о промени правила Међународног ратног права у оружаним снагама СФРЈ се спомиње неко овлашћење припадника цивилне заштите да носе лично лако наоружање.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Могу носити лично наоружање али из своје заштите, али не ради употребе у неким борбеним дејствима или против, наовдног противника.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисам ни питала ради употребе, него једноставно да ли су овлашћени?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не сви у оквиру цивилне заштите. Моја жена, мислим само као пример, била је члан цивилне заштите, није имала никакво наоружање, јер део цивилне заштите који пружа санитетско обезбеђење, нема потребе да буде наоружан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, на страни 26. Вашег писменог налаза сте навели да командант села није војна функција и да нема никаквих овлашћења према оружаним саставима.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам јуче неколико пута рекао да је командант.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само нисте чули питање, реците ми, да ли сте ту констатацију, то мислите у формалном смислу, сходно закону?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У складу са законом и прописима. Према, од 1957. године не постоји формулација команданта места, нити има његових одредби, његових функција, овлашћења, такав случај не постоји, међутим, у одлуци коју је усвојила Влада области о територијалној одбрани, пише тамо да командант територијалне одбране може, одређује команданте места и тако даље, међутим, он још није одредио, ево већ је била констатација да је 17-ог усвојено, а да је тек 19. децембра Закон ступио на снагу, оглашавањем у «Службеном листу».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У тим одлукама не пише да 19.12. ступа на снагу, него пише одмах ступају те одлуке које је доносила Влада Српске области, скоро све те одлуке, пише одмах ступају.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Добро, одмах, до 17.-ог није постојало тако нешто, а од 17-ог ми немамо ниједног документа да је ту формирана

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

команда места и да је успостављен командант места. Ако је постојао командант места, он није био сам, морао је да има неку команду, према томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То у формалном, у законском смислу, у фактичком смислу, то би могла бити војна функција у фактичком смислу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У фактичком смислу би могла бити војна функција и можда је дејствовао у складу као војна функција, али није озваничено и зато се наводи у документима и извештајима, самозвани командант места.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јер нема ниједног документа, ни службеног, ни извештаја Друге бригаде, ни Прве дивизије, ни војне области, да је неко поставио команданта места, а у документима територијалне одбране нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, рекли сте на страни 26. Вашег налаза и мишљења да цивилна власт практично није успостављена.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема ниједног документа да је успостављена цивилна власт, како је функционисала, сем месне заједнице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, рекли сте јуче да је милиција цивилна власт.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Милиција је део цивилне власти, део Министарства унутрашњих послова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Онда би Ваша констатација прецизно изречена у налазу требала да гласи – немам података да ли је успостављена цивилна власт.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Добро, то је тачно, то сам требао да ставим да немам података, нема званичних података да је успостављена цивилна власт, ни у једном документу се не спомиње.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је било који документ који је писан после напада, почев од бригаде, дивизије и тако даље, да ли се садржи податке о непријатељу, о отпору, о снагама, јачини непријатеља, саставу, средствима која су имали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, у извештајима пише да отпора није било, међутим, у одређеним борбеним извештајима пише да дејствују снајперисти из правца шуме, по чети територијалне одбране, мислим да је Лајковац. Према њиховим извештајима, а и према њиховим јављањима, међутим, тим последицама од тих дејстава, нису евидентирани, не наводе се у документима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ја ћу само да Вам укажем на страни 16 и 17 Вашег налаза стоји да су јединице територијалног одреда Ваљево ушле у село и поселе село, то је на страни 16 и на страни 17 – после напада и запоседања села Ловас од стране територијалног одреда. Да ли овде треба да стоји од стране територијалне одбране, а не одреда?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Територијалне одбране.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: После ћу кратко да искористим прилику да дам мало шире објашњење око тих забуна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, на страни 31 Вашег налаза.

Вештак БОШКО АНТИЋ: 13?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 31, када сте успостављали ове координате овог минског поља МП-8, стоји овде-координате Х-65-70, а овде према ономе што ја имам, треба уместо ове седмице да је деветка.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја имам извештај о тим минским пољима, али то није оригинални извештај, ни Прве гардијске, Друге гардијске бригаде ни Прве гардијске дивизије, то је извештај Првог механизованог корпуса о разминирању рађен у фебруару следеће године. На тој карти која је копирана, поново цртано, није оригинал извештај начелника инжењерије који је требало бити за бригаду и који је одговоран за то постављање плана инжењеријског, збиља нема, а друга страна тог извештаја је доста невидљива, нечитка, бледа и нисам сигуран која је то тачна координата. Видите, овде је то јако бледе, невидљиво, чак као да је први број мало исправљен преко неке нуле стављена шестица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ова шестица, али ово овде није седмица, него деветка, бар према ономе што ја имам овде, јесте мало.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Могуће је, међутим, поред тог документа ја поседујем, имам ситуациони план који је издат у Ловасу, у броју катастарске парцеле где се то десило, па Вам могу после дати да се користи, то је парцела 1715 где се може тачно утврдити која је то њива, која је детелина и где се налази. У часопису «Ловаски лист», објављена је и скица тог минског поља која приближно одговара минском пољу број 8, на основу чега сам донео закључак. Тамо се наводи, има неки пролаз испод пута и тако даље, који је једино овде нацртан, на карти се то не може видети, те размере.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, реците ми, у овој чети противдиверзантског одреда, ова диверзантска чета, да ли је командир првог вода истовремено и заменик командира чете по формацији или га само замењује када је овај одсутан?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да мења када је одсутан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи он нема?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема овлашћења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Као заменик командира чете?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он није формацијски заменик, он је уједно заменик, увек је заменик командир прве постављене јединице, командант Првог батаљона, командир прве чете, командир првог вода и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је само на нивоу батаљона.

Вештак БОШКО АНТИЋ: На свим нивоима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, али рецимо овде за чету, да ли је командир првог вода аутоматски заменик командира чете или га само замењује када овај није ту?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Замењује га, није заменик.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Исти је ниво све до негде до армије и корпуса, касније када је уведена формулација заменика. Раније у то време формација заменика није постојала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, добро, то нам је одбрана једног оптуженог, па сада да разјаснимо, пошто је Тужилаштво ставило у оптужници да је он заменик командира чете. Реците ми, ово обавештавање о постављеном

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

минском пољу, када је инжењеријски батаљон у месту Ловас постављао то минско поље, кога су били дужни да обавесте?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Пионирско одељење које је постављало минско поље у Ловасу када су већ у Ловасу јединице Друге бригаде, морало се јавити њима и радити у садјеству са њима, они су вероватно и обезбеђивали, они самостално нису могли доћи и извршити полагање минских поља да нико то не зна. Дужни су били начелнику инжењерије поднети извештаје и записнике о минским пољима, они су то поднели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, интересује ме тамо у селу, кога обавештавају?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У селу команданта јединица, командире.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командире?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли обавештавају све саставе, командире свих оружаних састава у селу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако нема централног команданта, онда сваког појединачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте у Вашем писменом налазу и мишљењу спомињали неку трећу чету.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Она се спомиње у наређењу од 21. октобра у дејствима на неком другом месту, пише трећа чета територијалне одбране Ваљево, па сам тако закључио да је постојала и трећа чета, али није потчињена била тада Другој бригади и Првој дивизији. Кома је после била претпочињена, то нема документа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Према овим редовним борбеним извештајима и наређењима и дивизије и бригаде, нема нигде да је на територију Хрватске, у Другу бригаду да је било која чета ушла та нека вишка, ушао је значи противдиверзантски одред и чета ТО Љиг и ТО Лајковац.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте, али рекао сам да се у овом наређењу, да сам само споменуо да сам узео да постоји, да није утицала на извођење борбених дејстава, нити је утицала на развој догађаја у селу Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли дозвољавате могућност да је та чета која се спомиње, територијалне одбране Ваљево и која се у том, од 21.10.1991. године помиње везано за Први оклопни батаљон, да ли сте на ту чету мислили?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него за Други оклопни батаљон?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам, треба да погледам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Погледајте оно што сте навели.

Вештак БОШКО АНТИЋ: На којој је то страни само молим Вас, да видим број наређења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је наређење Друге бригаде број 491-1 од 21.10.1991. године.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте се позвали на њега

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесам, само сам навео да, 491?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, јесте, па реците ми везано за то, да ли ту дозвољавате могућност да је то нека чета територијалне одбране Ваљево из састава противдиверзантског одреда?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, мислим не могу ја то тако да закључим, јер то тако не пише, да је тако писало, јер ово је у питању већ 252. бригада која дејствује са другом бригадом. Мислим, ја сам то само навео да ставим до знања да је општа збрка у распореду навођених јединица, а она нема никаквог утицаја на развој догађаја у Ловасу, ни на оптужене, нити у оптужници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, али се ова чета, то је наредба Душана Лончара, не верујем да би он некој чети која није у његовом саставу, односно која му није претпочињена, издавао било какве наредбе. Зато Вас ја питам, да ли постоји могућност да је то нека чета из противдиверзантског одреда који је имао три чете?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу да закључим да ли је противдиверзантског одреда или је накнадно нека чета претпочињена из Ваљева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, немамо података да је накнадно.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Немам података из чијег је састава дошла.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли чланови већа имају неких питања?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пуномоћник изволите.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Добар дан, ја сам Марина Кљајић, пуномоћник оштећених. Имам за Вас неколико питања, замолила бих Вас прво да објасните, ево овде у наредби команданта дивизије стоји за Бапску, у садејству са ТО Шид. Међутим, за Ловас каже, решити властитим средствима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сопственим снагама.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Тако је, сопственим снагама. Међутим, из наређења команданта Друге бригаде из овог дела где он даје задатак оклопном батаљону, види се, каже, подршка ТО Товарник. Да ли то значи да он крши наредбу команданта дивизије, ако му је наређено властитим снагама, а он тамо врши подршку територијалној одбрани Товарника, како то тумачите?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али територијална одбрана Товарника није посебна јединица, она је у саставу Друге бригаде, као што су ове две чете претпочињене.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: А реците ми, молим Вас, по ком основу се наша у саставу Друге бригаде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зато што је то распоред снага Друге бригаде, јединице територијалне одбране су тамо где су распоређене, снаге ЈНА се претпочињавају по Закону ЈНА.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: А ко је формирао ту ТО Товарник?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ту ТО, рекао сам да је само могао да формира Министарство одбране области Славоније, Барање и Западног Срема.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Према важећем закону, ко може, да ли је уопште то Министарство и могло да се формира?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јуче сам одговорио да су то политичка питања, да ли је уопште.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: То је Закон о општенародној одбрани.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То Министарство легално, да ли је област легална, да ли је легална била ЈНА у Славонији и тако даље, то су сасвим друга питања, која ја нити могу, нити хоћу да одговорим.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Не, ја Вас питам, тада је била Југославија, је ли тако, СФРЈ и имали смо Закон о општенародној одбрани. Питам Вас у односу на тај закон који је тада важио, да ли је могла да се формира, хајде назовимо је, српска ТО Товарник?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Само је она, јер је та власт функционисала на том терену.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Друга ствар је да ли су уопште требале да дођу јединице територијалне одбране Србије, ми о томе не можемо да дискутујемо, уопште у Славонији да ли су за то обучене припремљене и тако даље и тако даље. Зашто су се тамо нашле, то је политичка одлука, државно руководство на које ја нити сам утицао, нити можемо ми, нити знамо аргументе зашто је донешена таква одлука.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Добро, а реците ми молим Вас.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Извињавам се, пуковник Ратко Ђокић, он каже да је по наређењу команданта штаба територијалне одбране Републике Србије претпочинио ове јединице Другој бригади.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: А да ли је то командант штаба могао да нареди да иду на подручје друге републике према тадашњем закону?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па малопре сам рекао да је то политичко питање и замолио бих суд да спречи да одговарам на политичка питања, зашто Кадијевић није извршио државни удар, зашто је дозвољено тако, зашто је.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Не, господине.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зашто смо ратовали на територији.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Није проблем, Ви само реците то је политичко питање и у реду.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Политичко питање, није војничко питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је и рекао вештак на почетку.

Вештак БОШКО АНТИЋ: И молим Вас да се не иде изнад пет, шест нивоа, изнад јединица и тако се разматрају. Разматрамо јединицу у рангу бригаде, девизије, а све остало је далеко и.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Јуче сте објаснили ово наређење команданта Друге бригаде да садржи низ недостатака како је формулисано. Да ли командант Друге бригаде мора да зна како мора да изгледа његово наређење?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зна и мора да зна, како изгледа то наређење, прописано је документом.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Морао је да се држи тога?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Морао је да се држи тог документа, морао је да има све кључне тачке, о доброј процени стања непријатеља, од слова до

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

слова преписани задаци јединице које је добио, што није учињено. Треће морао је да да снаге јединицама, што исто нема и тек четврто, мора да одлуку са јасним одговорима на питања која сам јуче рекао и са јасно у петој тачки наређења свакој јединици њен задатак, циљ који треба да оствари, групкасање снага, приближно ко их подржава, са ким садејствује и тако даље, а на крају, да не улазим на обезбеђење разноразна, морао је да одреди систем командовања, веза, обавештавања, извештавања, што у том наређењу нема, а у каснијим има.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: А реците ми, да ли је морао да прати реализацију извршења свог наређења?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако, то је његова обавеза да прати да врши коориднацију, да прати ситуацију, у случају потребе, мења одлуку, доноси корекције и тако даље.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Јесте нашли негде у документацији било какав траг који указује на то да је пратио?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Никакве документације, сем операцијског дневника из којег се може видети шта је забележено и које су информације стигле до њега, оно што је забележено.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Да ли је био у обавези да забележи страдање, погибију цивила приликом напада?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Обавезно.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Обавезно? А у случају да то све не уради, да донесе наредбу какву донесе, да се по њој поступи, да наступе последице као што се знају, ко је одговоран, ко одговара?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ову наредбу треба посматрати мало и са допунским наређењима која су дошла касније. Командант је наредбу написао прву доста штуро, непрецизно и тако даље. Другом наредбом истог дана је поправио неке елементе, а каснијим наређењем од 15. октобра, ево ја га имам овде, посебно сам га издвојио, је забранио све то што се радило да се ради. У свом наређењу је забранио да било ко ради на минским пољима, осим пионирског одељења, што није поштовано, значи он је обезбедио то, у документу од 15. октобра, он је строго наредио преносећи наредбу команданта дивизије обавезног придржавања Међународног хуманитарног права, а то подразумева све оно што није смело, а што се десило, ангажовање цивила на минским пољима у борбеним дејствима, злочини, пљачке и све остало што је тамо предвиђено, нехумано поступање са рањеницима, непружање санитетске помоћи, инсистирање да ако је тако било, тих документа таквих нема, да се настави са чишћењем, односно уклањањем минских препрека и тако даље.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: А реците ми, шта је дужан да уради сваки припадник војске када се нађе у ситуацији да види да затворене цивиле неко премлаћује, убада ножем?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Дужан је да обавести свог претпостављеног о томе. А ако је на положају да може да обавести свог претпостављеног, вишу команду, да тражи истрагу, да покрене поступак, да обавести органе полиције, односно органе безбедности који треба да врше истрагу. Мислим, та истрага је почела, забележена да је почела наредни дан, али нема резултата, не зна се ко је и шта је, као коначно решење све те истраге што

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

се појављује у документима је она информација Управе безбедности која је достављена врху војске тадашње, односно Савезном секретаријату за народну одбрану, између осталог, и команданту територијалне одбране Србије.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Још ми молим Вас разјасните мало ово питање у вези сахрањавања. То сте почели да објашњавате, да је у обавези да се изврши идентификација, да се направи списак ваљда тих људи, лекар.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим, такво питање у тезама које сам ја добио од суда уопште не постоји. Госпођа председавајућа је поставила питање, ја сам то одговорио, онако како сам знао, ја нисам то разматрао сада детаљно, а и за то постоји посебан правилник, али ја то нисам проучавао. Међутим, овде како се сахрањују војна лица, то је регулисано Правилима службе.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Не војна лица, цивили настрадали приликом оружаних дејстава.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја се нисам тим бавио.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Нисте се бавили?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам зато што то није тражено и што се то не спомње у оптужници, нити се тражило од мене, нико није оптужен зато што је погрешно сахрањивао, сем тога што није на време уклонио рањене и што је пустио да буду ту наводно цели дан, кажем наводно, јер документа о томе нема, то су само изјаве, да остану у детелини, да двојица од њих наставе са отклањањем мина.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Питам Вас везано за сахрањивање у заједничку гробницу где је породицама забрањен приступ присуствовању сахране.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја то нисам разматрао и на то питање не бих одговорио.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: А да ли је то уобичајено понашање војске по неким правилима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да ли је сахрањивање у?

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: Спречавање породица да сахране своје.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није, није препоручљиво да се тако ради и није требало тако да се ради, а како се радило, ја то не знам.

Пуномоћник оштећених МАРИНА КЉАЈИЋ: У реду, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добар дан, господине Антићу, ја сам Бранкица Мајкић, адвокат. Ја имам за Вас неколико питања, па ћу кренути као и колега, овај, јуче да Вас питам о неким стварима. С обзиром на ову Вашу прву реченицу из налаза и мишљења, да сте након увида у комплетне списе предмета који су ми достављени уз ову наредбу, па кажете да је то 22.253 стране на ЦД, 264 стране штампаних, две карте, нормативних докумената и тако даље, дали свој налаз и мишљење. Јуче сте на питање колеге одговорили да Ви нисте прочитали комплетну документацију у овим списима, па бих Вас ја замолила, јер из Вашег налаза произилази цитирате Вељовића, Ђокића и извесног војника Милоша који није ни био сведок овде у поступку, да ли можете само да нам објасните, шта сте од документације

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

читали, а налази се у списима предмета, а шта не, значиће одбрани да зна како да Вам поставља питања.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја имам ту списак, ако суду треба, ја ћу доставити тај списак документације коју сам добио, а суд то зна.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, не, то сте добили, добили сте претпостављам исто што постоји у списима.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ево то су та документа, сада да читам пет страница, не знам да ли треба.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Питам Вас конкретно од ових 22.253 стране на ЦД.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Све сам то прегледао, нисам све прочитао, јер транскрипте изјава и тако даље, нисам могао да читам, 22.000 страница ја не могу да прочитам ни за пола године. знате ли колико је 20.000 страница, документа које треба и анализирати, нисам, многи нису ни битни, само су потврде о позиву на суд, изјаве о болести и тако даље, али сам морао да то све прегледан да видим шта се налази ту.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи ово што кажете увид у комплетне списе, шта то уствари значи, шта сте гледали а шта нисте?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имао сам списак документа уручени од стране Одељења за ратне злочине, они су обухватили документа команде Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде којом су располагали, документа 46. партизанске дивизије, затим документа Прве пролетерске гардијске моторизоване, механизоване дивизије, затим документа Прве војне области, то су углавном извештаји које је Прва војна област слала дежурном оперативном центру Генералштаба. Имао сам документа Управе безбедности која су достављена, то је оно о малтретирању, достављена документа са овим минско-експлозивним препрекама, списковима, карте разминирања Првог механизованог корпуса.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Јесте имали карту евиденције минско-експлозивних?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шта јесам имао?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Карту евиденције минско-експлозивних средстава?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не. Затим сам имао записник о саслушању суђења осумњичених, прочитао сам само оне кључне изјаве које су личне и које су тешко се из њих може било какав закључак војнички закључити, јер свакако оно што је нормално, логично, ја као војни експерт нисам могао да узимам у обзир, то ће узети суд њихове изјаве и користио сам нормативна документа, Правило службе о оружаним снагама, Упутство за рад командних штабова, који су битни прописи о примени правила међународног ратног права, Правило бригада, инжињеријски приручник, Међународно ратно право, Женевске конвенције, Упутство за вођење радне карте и један текст, који није битно, о кривичном праву што је више правно, па то није ни битно. Ја нисам могао све те књиге донети овде, то је огромна литература.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли можете само да нам објасните, како сте направили ту селекцију, на пример, да читате Ђокића и Вељовића и њихове изјаве дате не пред судом, него пред ВБА, а да се не определите да читате

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

овај исказе ових лица који су потписници докумената која сте анализирали? Ако имате одговор на то питање.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ево имам одговор што испитивање које је вршио истражни судија комананта бригаде је вршио на сасвим други начин и питао га, водио од почетка питања што нема везе са догађајима, а одговара се с брда, с дола, конфузно.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, не, питам Вас за ове исказе који су дати на главном претресу.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Једноставно сам узео Ђокићеву изјаву као пример, тек толико да је наведем. Рекао сам јуче да нисам, не сматрам је војним документом званичним, јер је то изјава писана много касније, али он тамо као командант Четврте зоне, то је једини документ који се, папир који се појавио некога из команде Четврте оперативне зоне.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да, али из команде Друге бригаде били су Лончар, Стојанов, Милутин Милосављевић, Камбер, из дивизије је био Драго Ромић.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То није моја обавеза да изучавам изјаве оптужених и сведока, то ће суд да уради.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Извините ако сам Вас оптеретила овим питањем, само зато што сте констатовали.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Оно што сведоци одбране тврде, треба одбрана да докаже, а Тужилаштво да побие или обратно.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, само због ове Ваше констатације да сте све прегледали, само због тога, видимо да сте део један.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Прегледао сам ја све, али нисам детаљно читао изучавао, нити користио, нисам сматрао за потребним.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, ево овако, ја бих Вас сада на ову тачку 1. и питање прво које сте имали и које сте обрађивали, а односи се на напад, већ сте питани о томе, страна је 5, па бих Вас ја замолила у пасусу првом, после тачке а) на првој страни, где објашњавате, не напад на село, онакав какав је организован и изведен, није оправдан и тако даље, даље наводите недовољно је процењен и прецењен непријатељ, показало се да у селу није било процењених оружаних снага, то имате да Вам не читам све, страна 5.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Знам, знам, само Ви реците.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па моје је питање, овде упућујете, када кажете, није пружен никакав отпор приликом уласка снага, фуснота 16, упућујете управо на овај извештај, информацију Управе безбедности од 25.10.1991. године, а у другој фусноти из које закључујете дакле да су цивили хапшени, односно становници као припадници ХДЗ-а, упућујете на Оперативни дневник од 19. октобра, па Вас ја сада питам, да ли је Ваш закључак да ова информација од 25-ог уопште говори о нападу на ово село?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Информација говори уопште о развоју целих догађаја, од напада, од убијања, злочина који су вршени, ако су вршени, до догађаја на минском пољу. Мислим, не разумем зашто не бих могао користити документ који је вршила, дала Управа безбедности као службени орган и који је достављен на основу већ цитираних, односно наведених истраживања. На основу чега су они то закључили, докумената нема, нема приложених изјава.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Само секунд, значи говоримо о нападу, о 10.10.1991. године и Ви кажете да је недовољно процењен непријатељ, јер се показало да у селу није било процењених оружаних снага Хрватске, није пружен никакав отпор, приликом уласка снага, па Вас ја молим да ми покажете у информацији где то пише и на основу чега сте Ви извели тај закључак, јер се информација односи управо на овај догађај 17./18.?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу сада те документе да Вам пронађем, сваку реч, пише у документима, у борбеним извештајима, пише да није пружен отпор, да су ушле снаге без отпора.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ви упућујете конкретно на овај документ који о томе не говори, ако Вам је проблем да га нађете, ја га имам, можда је лакше да Вам додам овако.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имам ја тај документ, не треба мени тај документ, него ја нисам могао да, могу сада да нађем документ, питате ме зашто овде пише да ли је то становнштво или су мештани.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, ја Вас питам, зашто упућујете на овај документ, када он не говори о томе, врло конкретно?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде стоји у тој информацији – иако су се предали и све оружје, нису пружали никакав отпор.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Иако су предали све оружје и нису пружили никакав отпор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: 17. октобра, да, не говори о нападу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, али вештак је сада објаснио да је то подразумевало комплетну ситуацију у селу.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Отпор је био при нападу, госпођо или госпођице, отпор је пружан при нападу а не касније, 10.-ог је требало да буде пружен отпор, јер је 10.-ог извршен напад и 10.-ог је требало да буде пружен отпор, ако је био, а не знам да ли је био, ви то најбоље знате који сте били, ја тамо нисам био и према томе, али је ово службени документ где тако пише.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја ћу само ето због транскрипта значи реченицу којом почиње овакав један извештај и можемо, ја се надам, да се сложимо да је говорио о периоду од 10. до 18. октобра, да би био детаљнији за читав тај период.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Почиње са 10-им?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не почиње са припадници одреда «Душан Силни», одреда ТО Ваљево у селу Ловас код Товарника, 17. и 18. без икаквог повода након малтретирања и злостављања, извршили су злочин над 21 мештаном хрватске националности.

Вештак БОШКО АНТИЋ: И шта сам ја требао ту да напишем?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, ја питам, зашто упућујете на овај документ?

Вештак БОШКО АНТИЋ: На који ћу документ упутити него на документ који је упућен највишим органима у овој држави, овај документ је упућен највишим органима у тадашњој држави.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја не знам који би то други документ користио.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, ја разумем да Ви користите документацију која Вам је доступна, али моје је питање, зашто на основу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вештак је сада објаснио да се мисли на комплетну ситуацију у селу, а не на тренутну ситуацију за дане 17. и 18. октобар, тако сам ја разумела његов одговор, а ако, да сада идемо даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, у информацији то не пише, па хајмо даље.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја не доводим у сумњу изјаву да је вршена употреба снајперског оружја, наредних дана из околних шума, али немам документ ни да јесте ни да није. Има документ где чета територијалне одбране Ваљево, то је ова из Лајковца, известила да на њу дејствују снајперима. То је документ да неко дејствује, а ко дејствује, и то не знам, зато што су ти извештаји непотпуни, нема касније документације. И тај је догађај требало бити заведен у Оперативни дневник.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, сада ја могу да Вас питам и за ово позивање на 19-ти, значи ја говорим искључиво о нападу, значи Ваш први одговор под тачком а) се односи на оправданост напада, Ви упућујете на 19. октобар, Оперативни дневник, где говорите о истрази у вези догађаја у селу Ловас, погинуло 16 мештана ХДЗ у минском пољу, што је 18. октобар, не односи се на напад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То се не односи на, то је под фуснотом 17?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да, вештак у свом налазу каже, након посетања села Ловас, хапшени су становници села Ловас као припадници Хрватске Демократске Заједнице, третирани као ратни заробљеници, а упућује на дневник од 19.-ог, ето то је моје питање, на основу којих докумената који претходе овој информацији од 25-ог и овог Оперативног дневника од 19-ог, Ви утврђујете да је напад био неоправдан, а при том имајући у виду дневни извештај бригаде почев од октобра?

Вештак БОШКО АНТИЋ: На основу чега ја одређујем? Па зато што сам војни вештак и што знам шта је напад и шта је одбрана и када се напад предузима и зашто је напад предузет, лепо сам навео овде, напад овакве врсте није био оправдан, са оволиком снагама, напад је био оправдан можда али у циљу успостављања власти могло се другачије напасти, онако како је то рађено на Мохову, Шаренграду и Илоку – прво су вршени преговори са становништвом о предаји, многи су се предали, нису пружали отпор, овде то није рађено. Опет не могу да тврдим зашто, јер неки узрок постоји.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ево ја сада могу да Вам кажем даље везано за ово што сте сада споменули, ионако сам то мислила да Вас питам, у конкретном селу Ловас, вршени су преговори неколико пута и преговори нису успели, јер мештани села нису.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта Ви сада сведочите?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Дајем му конкретну ситуацију.

Вештак БОШКО АНТИЋ: На основу чега Ви то тврдите?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: На основу изјава бројних сведока и војних лица која су, али Ви то немате.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја не узимам у обзир изјаве сведока, то су личне изјаве, ја сам добио налог на основу расположивих званичних докумената и званичне документације.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сада можемо да идемо у детаље, у разлоге, нису успели, да ли су успели, зашто нису успели, да ли је предато оружје, није.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја сам га зато прво питала, шта је прочитао, да би могли да знамо како да формулишемо питање. Уколико су преговори постојали, а становништво оружје није предало или је предало оружје припадницима МУП-а Републике Хрватске из Илока, да ли пре свега становништво које се позива на предају од стране ЈНА; као једине тада легитимне војне снаге, да ли она може да бира коме ће да преда оружје и да ли би у таквој ситуацији напад био оправдан, не мора овакав какав је, какав сте Ви објашњавали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јединице које су кренуле у напад, не знају да ли су они иком предали оружје, они су кренули у напад, да се тамо налази педесет припадника Збора народне гарде и МУП-а наоружаних и то је њихов непријатељ. Да ли се тих педесет наоружаних, бацило оружје, сакрило или предало некоме, ту нема документације, јединице су кренуле у напад, створени су услови за улазак у село, јединица која је била предвиђена, ушла је у село, па су дошле друге две које су поселе. Ја немам другог објашњења, како ја могу да знам коме је тих педесет људи предало оружје. Ја верујем да су неки и задржали и да су неки сакрили, да су и тако даље, међутим, то у документима нема.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па Вас питам, уколико преговори нису успели, значи уколико није прихваћен тај ултиматум да се оружје преда, да ли је у тој ситуацији напад оправдан?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам рекао да је напад оправдан, али не овако како је изведен са процењених педесет, шездесет људи да се ангажују оволике снаге.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А колике снаге, само нам то реците, по Вашој процени?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Однос је 3:1.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И колико је то?

Вештак БОШКО АНТИЋ: 150:50.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли Ви знате, колико је људи учествовало у нападу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Учествовао је један комплетни тенковски батаљон, један хаубички дивизион.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Мислим на људе који су.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Много ме питате, колико су били тешки, како ја могу да знам колико је њих учествовало, где су ти подаци. То су питања која су.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не знате значи?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако да не знам, да је знао командант бригаде, можда би донео другачију одлуку, видите да и командант бригаде не зна тачан састав.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, даље везано само за напад бих Вас питала следеће, Ви кажете овде, није оправдан, али је оправдано успостављање контроле над територијом у зони у којој војне јединице изводе своја борбена дејства. Да ли можете да објасните, на који начин се успоставља контрола у оваквој ситуацији?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Уласком у село и запоседањем, свакако пре тога, ако није постигнут споразум о предаји, да ће се извршити напад одређених димензија, одређених снага који је и извршен, само са предимензионираним снагама и непотпуним документима. Што се тиче самог напада, самог дејства напада, он ништа нема посебно сумњиво и што подлеже одговорности или било чему, сем можда, ми немамо план артиљеријске ватре па да кажемо да је ватра отворана неплански, по објектима, који нису могли бити циљеви, ми не знамо шта је гађано.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А кажите ми, сада сте поново споменули ове преговоре и предају. Да ли се о томе сачињавају нека документа?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И где се чувају?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У команди као и сва друга документа, требала су бити као документи приложени и операцијском дневнику, јер тамо пише у закону да сви документи који су битни за борбена дејства, саставни су део елабората и морају бити приложени уз операцијски дневник.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, кажите ми даље, по Вашој оцени, какав је ово био напад по свом карактеру?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како мислите, да се дели напад по карактеру, нисам никада чуо да се напад дели по карактеру.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ево ја сам баш ову војну енциклопедију коју сте и Ви користили наша, па сам наша да постоји комбиновани, фронтални, обухватни, обилазни напад из позадине и тако даље.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То је маневар, то је нешто сасвим друго. Ово је био фронтални напад, ако баш питате, јер су јединице нападале са једног фронта, из једног правца, не из више праваца.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А ово што у наредби стоји да се обухватним дејствима, сада ћу Вам, дејствује, главне снаге, обухватним дејствима блокирати југоисточне ивице села, дејствовати по објектима у истима, помоћним снагама чишћења села припадника зенги и МУП-а?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Госпођо, дејствовао је хаубички дивизион артиљеријским оружјем, то није могло бити никаквог обухватног напада, у село је ушла да ослободи јединица територијалне одбране Товарник од 67 чини ми се људи, 67 људи не може да изведе обухватни напад. Према томе, прочитати нешто што пише у војној енциклопедији и применити на овај ниво је немогуће. Да се ради о корпусу или о армији, да, онда би могли да справљамо, али када се иде све у ниже и ниже јединице, не може обухватни напад да напада оделење и вод.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи Ваш одговор би био.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То су виши нивои за више јединице оперативног нивоа и тако даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Дакле, Ваш одговор је да је фронтални онда.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Једино тако је могло 67 људи да нападне, они су практично ушли у село.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А јединице хаубички дивизион који поступа у истој акцији?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Хаубички дивизион врши артиљеријску припрему, дејство има тамо тачно време од колико до колико,

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

концентрационом ватром и тако даље, није улазио у село и нема тачно, немамо план артиљеријских дејстава. Да имамо план артиљеријских дејстава, онда би знали по коме су дејствовали.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, кажите ми даље, везано за овај процену ситуације пре самог напада, Ви имате из документације, Ви имате из документације да се врши извиђање 09.10., да постоји наредба за извиђање овог терена, план извиђања такође, да ли хоћете да погледате документацију или?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Само Ви поставите питање.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А Ви знате, добро, и 09.-ог значи када се даје наредба за извиђање, се констатује да су до сада уочене групе припадника зенги у рејону фабрике обуће, силоса, даље вероватно је маскиран један тенк Т-55 који је у могућности да дејствује и тако даље и у рејону шуме Јелаш вероватно се налазе мање групе припадника зенги, затим се даје план извиђања и након тога следи наредба за напад. Да ли Ви сада можете да нам одговорите да је неко свесно, лоше проценио непријатеља или су ови подаци који су претходили нападу, били тачни?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нико није свесно лоше проценио непријатеља, јер није имао довољно информација или није био довољно способан да изврши процену ситуације да ангажоване снаге, јер то је једина делатност где постоји појам зона одговорности је зона обавештајне одговорности. Зона обавештајне одговорности обавештајних органа Друге бригаде морала је бити непријатељска територија, не само његова. Према томе, у његовој зони обавештајне одговорности налази се и село Ловас. О процени на основу чега су они дошли до ових података и какав је резултат тог извиђања, немамо документ. После тог извиђања требао је доћи извештај који или записано у операцијском дневнику шта је уочено, извиђено, али тога нема.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ми прво што имамо после тог извиђања је наредба за напад од 10.-ог.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, само да Вам још нешто кажем, о прикупљању обавештајних података, обавештајни подаци се не прикупљају само тим извиђањем, они се прикупљају праћењем ситуације од раније, од људи са терена, ми то не знамо чиме је све командант бригаде, односно обавештајни официр Друге бригаде располагао када је донео закључак да се налази педесет до шездесет припадника и тако даље и како је дошао до тог броја, не можемо закључити сада никако.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, судија Вас је малочас питала везано за цивилну заштиту, према овим Прописима о примени правила међународног ратног права у оружаним снагама СРЈ, да ли можете да нам кажете, која је основна функција цивилне заштите?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не мислим не знам зашто ме уопште питате о цивилној заштити, појам цивилне заштите није уопште у судском налогу, није ни у тезама. Цивилна заштита дејствује после завршених борбених дејстава и нема везе ни са нападом, ни са овим догађајима који су се дешавали.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Малочас је било питање, да ли могу да носе неко лако ручно наоружање, па сте Ви рекли да могу ако служе.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Део који врши заштиту одређених објеката цивилне заштите или одређених институција, или санитарских установа цивилне заштите, може бити наоружан у циљу заштите тих објеката, али не у циљу дејстава ван тога, а део који нема војну улогу, он није наоружан.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А шта подразумева то лако наоружање које може да се носи?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Пиштољ, пушка, аутомат, митраљез, не, већ то није за такав један ниво јединице, мислим свима је познато шта је лако пешадијско наоружање, тако да је.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, кажите ми даље, у селу је, Ви сада нисте читали, али уколико су мештани на територији бивше СФРЈ се самоорганизовали пар месеци пре овог напада и имају, у цивилној су униформи, наоружани.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каквој цивилној униформи, шта је то цивилна униформа?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Цивилна одећа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Цивилна униформа, први пут чујемо.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Имају оружје, имају тачно утврђене пунктове на ободима села, имају постављене распореде како се смењују на стражама које држе, контролишу пролаз становништва, имају радио-станицу која је повезана са Вуковаром, формиран Кризни штаб. Каква је то по Вашој оцени формација и шта то представља у ондашњем?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свака наоружана формација представља институцију против које је оправдано дејство које је извршила Друга бригада. Међутим, такве, ја нисам наишао како се зове та институција, ко је њен састав, где јој је био распоред, где су ти пунктови које помињете, тога нигде нема, ја то не могу да закључим, људи који су тамо били, боље то могу да знају и могли су у својим изјавама да конкретно дају, па од тога закључујете где се ко налази, ко је пружао отпор и зашто је неко упадао у подрум, па везивао људе, немојте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то ћемо ценити кроз исказе сведока или да ли је то цивилна заштита.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зато што ме госпођа упорно наводе да ли сам користио, да ли сам користио, кажем нисам.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја само сада питам хипотетички, ако је таква ситуација била.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Немојте хипотетички, молим Вас.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Мени је потребно Ваше знање.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али ја не могу хипотетички да одговарам, јер ја сам војни експерт за војна питања, па улазити у цивилну заштиту, у санитарско обезбеђење, шта ради доктор, како превија рањенике, ја то не могу да кажем, зашто је у Шиду одбијено у амбуланти да се пружи помоћ и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље са питањима.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми даље, сада видим да то знате, то ће бити конкретније, упознати се са тим да су нека два хрватска цивила на дан напада кренула са јединицом која је кренула у команди Лончаревој, то сте

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

јуче споменули да Вам је то познато да су нека два цивила хрватске националности кренула са овом јединицом.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То у документима која ја разматрам и која би требало да разматрам, нема, опет нечија изјава или.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Али јуче сте то споменули, није Вам то непознато.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, не, ја сам само споменуо да је возач путничког возила написано у операцијском дневнику, јавио да је село ослобођено.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, не, када је био полазак у ову акцију, да су поведена два цивила хрватске националности.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам ја то рекао ништа.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Јуче сте сигурно рекли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро и да је поменуто, вештак је објаснио да налаз није дао на основу изјава сведока, на основу, према томе, идемо даље. Вежите се за његов налаз, за тачке његовог налаза, не питајте га о неким изјавама и тако даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Конкретно.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Само нешто, ја се извињавам, ако бих ја користио изјаве сведока, онда бих ја испитивао сведоке, не могу ја користити изјаве сведока оних и оно што је користила одбрана, саслушавали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро непотребно да објашњавате и идемо даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Даље да Вас питам, колико је потребно времена јединици која је процењена да је, да се налази у селу Ловас, значи да се повуче, односно да одступи, од тренутка када сазна да је напад започео?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па имала је довољно времена, напад је почео у 7 часова док је трајао и док је јединица која је ушла у Ловас, имали су времена да се повуку, а где су се повукли, ја то не знам, нити да ли су се повукли.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Али су имали времена?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имали су времена, свакако су имали времена, то су покретне јединице, оне немају технику и немају нешто посебно да се пакују и да, знате код таквог напада, то се углавном претвори у бежанију.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, ја бих Вас питала даље, овај термин «зона одговорности» за који сте Ви рекли да не постоји, па сте дали неке две алтернативе, не алтернативе, него термине које Ви познајете, да ли можете само да нам објасните, можда из искуства, не из нормативних аката, овај, познато, има тог термина и у информацији овог ССНО, има у извештајима дневним 46. партизанске дивизије и тако даље, шта тај термин практично подразумева?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Тај термин зона одговорности је потпуно погрешно коришћен, чак и у врховима ЈНА; јер никада није објашњено шта се под тим подразумева. Зона одговорности је само простор на коме јединица се налази лоцирана и која, и у коју може да добије једно од борбених дејстава, или да добије или зону одбране или зону напада у случају потребе борбених дејстава. Та зона одговорности која је погрешно коришћена упорно је проузроковала командну одговорност и оне догађаје

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

који се дешавају у Хагу.. У Хашком трибуналу по питању Сребренице, тај појам је развијен и њихов тужилац по том питању.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не ширимо ту причу шта се дешава у Трибуналу, немамо времена.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим, ја немам другог објашњења зато што не постоји зона одговорности нигде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте објаснили и у налазу да то не постоји и да једино зона одговорности је што се тиче обавештајних.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То једноставно узмите правило бригаде и видећете да нигде нема појма зоне одговорности, а сва су правила иста.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Е сада бих Вас питала само, опет вратила на ове прописе о примени Правила међународног ратног права, на тачку 21 – обзиром да сте овако оценили напад, али не само напад, за ситуацију у селу кажете немате података, него када сте гледали ову наредбу и изразе који су коришћени као што су чишћење цивилног, чишћење села од непријатељског цивилног становништва и тако даље, по Вашем знању у складу са овом тачком 21., ко је одговоран за ово што се десило у нападу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор на то питање, ко је одговоран, то ће рећи суд у својој пресуди једног дана.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја Вас молим да ја ниједном речју ни у изјави у току ова два дана, ни у тексту нисам навео ко је за шта одговоран, ако сам питао, писао сам требао је бити, ако је био, јер немам документе, па Вас молим, немојте тражити од мене да одговарам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема потребе да одговарате, господине Антићу, нема потребе да одговарате, Ви сада да кажете ко је одговоран, то није питање за Вас.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, односи се на одговорност за поступке потчињених, па ћу ја преформулисати, да ли командант Друге бригаде одговара без обзира да ли био присутан или не у складу са овим прописима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командант бригаде би одговарао да није предузео одмах истрагу, предузео одређене мере, истрага је пребачена на органе по прописима, у орган безбедности команде дивизије, тај орган је извршио неку истрагу и тако је дошло до овог извештаја Безбедносне агенције.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Питам Вас за напад, опростите.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема он никакву одговорност за напад, он је напад извео војнички, а друга ствар што је искористио, користио можда јаче снаге, иначе, не може сносити никакву одговорност за напад.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Без обзира што се у нападу, што су страдали цивили и што је он наложио да се изврши чишћење цивилног становништва.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте, сада да расправљамо о одговорности команданта Друге бригаде, само на други начин сте преформулисали питање за које сам ја одбила, одговор на питање.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Судија, могу ли да замолим за образложење, зашто се одбија одговор на ово питање, ако питам по прописима на које се вештак позива и о лицима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта, да ли је одговоран Душан Лончар за напад? Одбија се одговор на то питање.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, кажите ми, овде сте објашњавали овај термин чишћење терена, да то не постоји и тако даље. Па онда кажете, страна 11, ако се могло применити, онда је то било могуће само у циљу уништавања отпорних тачака уколико их је било у селу и против наоружаних снага које су пружале отпор. Имали сте ове извештаје 46. партизанске дивизије и у том извештају, само један моменат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који је то извештај?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сада ћу да Вам кажем тачно, ево га, од 20. октобра, 16-2, након преузимања зоне одговорности снага ТО Ваљево и тако даље и каже, активности за наредни дан усмерићемо на успоставу што потпунијег борбеног обезбеђења територије и чишћења терена. Да ли онда, ако можете да ми одговорите, да ли ова јединица у том истом смислу користи овај термин «чишћење» и онда из тога, ја се надам да није погрешан закључак да постоје отпорне тачке и наоружане снаге које пружају отпор или ова јединица овај термин користи у неком другом смислу по Вашем знању и виђењу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам лепо нагласио тамо да појам чишћења не постоји, чишћење је било као појам, као чишћење да не постоји, а међутим, те радње које су вршене под тим, назови чишћењем, сем убистава, прогона становништва и тако даље, се врше кроз претрес земљишта терена који је дефинисан на страни 29, који је облик дејства војне полиције у вршењу претражних радњи и обухвата организовано системско претраживање одређеног земљишта и просторија и објеката, циљ претреса је проналажење наоружаних непријатељских, диверзантско-терористичких и других група, бегунаца, учинилаца кривичних дела и тако даље. Свакако, ако пруже отпор, да се дејствује по њима.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим, свима је познато правило како се дејствује против диверзаната.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да, али ја Вас питам конкретно за овај термин чишћење, шта он значи 20. октобра 46. партизанској дивизији, ако га користи, да ли можете то да одговорите или је то исто што ово објашњавате на 11. страни?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Исто све и под тим подразумевам претрес и нагласио сам тамо, иако погрешно употребљен термин, није било никаквог оправдања за злоупотребу и да се користи у неке друге сврхе, него што је намена претреса земљишта и терена.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, ова 46. дивизија у свом извештају значи 23. октобар 1991. године – 46-1, каже, «у зони одговорности у јутарњим часовима ухваћено је једно лице без докумената и наоружања и приведено у команди места и истрага је у току». Ова дивизија користи «команду места».

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шта користи?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: «Команду места».

Вештак БОШКО АНТИЋ: «Команду места»?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам, ја сам објаснио шта је команда места, како је она формирана и који јој је задатак био и ко јњ формирао, ја то не знам, таква институција не постоји, али обзиром да је то датум 19., могуће

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

да је неко формирао, јер је 17.-ог усвојена одлука о министарствима и улози територијалне одбране.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јер тамо, како је рекла госпођа председавајућа, да ступа на снагу одмах.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даном доношења, такве су им одлуке, а не даном објављивања у «Службеном листу».

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако је неко 18-ог поставио или 19-ог, ако је постојала таква команда места, онда је она легална, а ако није, ја то немам доказ за то.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Даље, данас сте објаснили, питала бих Вас опет везано за ову информацију коју сте користили, значи 25. октобра. На једном месту се оптужени Љубан Деветак означава командантом места, а у фусноти се означава командантом села. Да ли Вас то осим чињенице коју сте изнели да та функција не постоји, да ли је и ово као што је јуче оптужени Димитријевић приметио указује на неку алкавост у вођењу ових докумената, на непотпуност или како можете да објасните, мислим у оваквом једном документу оваквог једног органа?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Непотпуност, не би рекао алкавост, немарност и неозбиљно схватање сваке речи која се наведе. Да је тако, онда би се водило рачуна шта се потписује и где се печат удара.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, даље бих Вас питала, везано за Ваш извештај у делу који се односи на цивилну власт. Ви сте нешто данас одговорили и написали додуше, да цивилна власт није била ни успостављена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Данас је објаснио да он нема података да ли је успостављена.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, страна 26 Вашег извештаја, кажете, однос цивилних власти и наоружаних састава у селу Ловас није ничим дефинисан, нити су разграничене надлежности. Па кажете, «поред наоружаних састава, снага из формацијског састава Друге бригаде, снага Четврте оперативне зоне, територијалне одбране Ваљево, ТО села Ловас, групе добровољаца «Душан Силни», милиције села Ловас, нема ниједног другог органа који би се могао сматрати цивилном влашћу. Данас сте одговорили да је милиција би потпадала под цивилну власт, ако сам Вас ја добро разумела.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Милиција је орган власти, као што је и војска, део Министарства унутрашњих послова.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли можете молим Вас само прецизно да нам кажете, шта би под Вама подразумевало цивилна власт, који су то органи, јер Ви овде неспорно утврђујете да постоји милиција села Ловас, мислим, наводите.

Вештак БОШКО АНТИЋ: У селу је то цивилна власт, ако је то село, онда је то месна заједница. Ја другу цивилну власт не знам, то није општина, према томе, они су припадали општини, а шта је та општина формирала у том селу после запоседања, ја то не знам.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи месна заједница.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Рекао сам да нема докумената.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, али по Вама би месна заједница била цивилна власт?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Била би ако је формирана, ја немам документа ни да је формирана.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А добро, кажите ми другу ствар везано за.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим институција која се самоформирала, без званичних докумената, оног ко је надлежан да је формира, практично није ни формирана.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ви сте јуче на нека од питања одговорили да је то могло да се учини само у сарадњи, или како већ сте рекли, САО Славоније, Барање и Западног Срема.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам јасно јуче рекао да је војска требала и морала само да створи услове за успостављање цивилне власти, јер цивилну власт треба да успостави, баш цивилна власт, Влада области, односно општине или ко би био за одређени регион надлежан, ја сада ситуацију тачно не знам, мислим, има у «Службеном листу» овде, али напамет ја нисам, имам овде «Службене листове».

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, кажите ми сада, након те акције ослобађања села или напада на село, како год звали, који су то услови који су потребни да се обезбеде да би цивилна власт могла да функционише, односно да се успостави и који је то период?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Створени су услови чим је село ослобођено и што није више постојало, у селу нису постојале наоружане противничке јединице које би ометале цивилну власт и које би, могли су чак успоставити део цивилне власти у одређеном делу села које је ослобођено, не у потпуном.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да се у делу села.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нису могли успоставити цивилну власт српске стране у време када су Хрвати држали село у својим рукама. Тек када су га војници ослободили, када га је војска ослободила, тек се онда могла успоставити цивилна власт, јер се тада и враћа део територијалне одбране Ловаса из Товарника, враћа се и милиција долази и тако даље, види се да у овом саставу има и људи који су рођени, који су избегли у Товарник и да се враћају у село.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И колико је по Вашем мишљењу, видимо овде и по документима и Ви сте то објаснили у налазу, да село поседају ова два одреда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која два одреда?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Две чете пардон, ТО Ваљево и да из докумената стоји да има ту још непријатељских дејстава и тако даље, снајперске ватре. Колико је времена потребно и када сте по документима могли да утврдите да је снага непријатеља или дејство непријатеља у потпуности отклоњено након значи 10.10.?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Након?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: 10.10., након што су посели?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Истог дана.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Истог дана?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Када је дошло 18 часова, Камбер да их распореди. Друго, оно што сам опет рекао, мислим тешко је разговарати са особама, немојте се љутити, који не разумеју војну терминологију. Ја сам јуче јасно рекао да се запоседање није регулисано заповешћу, требало је наредити да по остварењу задатка или циља, јединице запоседну положаје за одбрану, да пређу у одбрану, да запоседну положаје и тако даље на ивици села, да би спречиле евентуалне противнападе и нападе из суседних места. То није наведено, али се види да очито ове две чете територијалне одбране су то чиниле, да су оне запоселе, запоседање не подразумева запоседање цркве, школе, дома културе или кафане, него запоседање положаја око села, у циљу организоване одбране.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, овде сте објаснили да у односу милиције и територијалне одбране села Ловас, да је милиција за село Ловас по питањима из надлежности Министарства унутрашњих послова, потчињена том Министарству, а у случају учешћа у дејствима из надлежности Министарства одбране, ангажоване снаге би требале бити претпочињене територијалној одбрани села Ловас. Па Вас ја питам, у конкретном случају, о периоду о ком говоримо, каква је ситуација?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како ја то могу да знам каква је ситуација, ја сам навео каква је требала да буде, да је проглашено ратно стање или да је изведена мобилизација или да је наређено, у договору Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова, да се јединице, милиције претпочине територијалној одбрани, да бих то могао да кажем, али овако, да ли су претпочињене или нису.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, Ви овде кажете, сви напред разматрани састави, били су потчињени команданту Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде, значи не кажете ни морали су ни требали су, него кажете били су потчињени њему.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Морали су бити, сигурно и били су.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сви напред разматрани састави били су потчињени, па Вас ја питам, да ли се у таквим ситуацијама, односно ако је већ ТО претпочињена Другој бригади, да ли се милиција претходно претпочињава ТО или непосредно Другој бригади?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али само у борбеним дејствима.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја Вас стварно молим, да би разумео суд терминологију коју користим, ја сам школован двадесет година, ја Вам не могу сада објаснити оно што сам ја научио у двадесет година, шга је контранапад, шта је напад, мислим, поставите ми конкретно питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде јасно стоји у налазу, у случају учешћа у дејствима, значи.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да је команда бригаде, ја ћу покушати да Вам то мало поједноставим, добила задатак, пошто предстоји процена ситуације, дапредстоји противнапад снага хрватске војске и МУП на село Ловас, онда би бригада добила од Прве дивизије заповест за одбрану. У тој заповести за одбрану би добила шта треба да уради и регулисало би се ко ће да се претпочини, са ким ће да се садејствује, а са ким ће да сарађује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јасно је потпуно оно што сте већ и написали у налазу.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, објасните ми, овде кажете да што се тиче затвора, Југословенска народна армија није формирала затворе у селу Ловас, а да према расположивој документацији, постоји прихватилиште за ратне заробљенике у зони борбених дејстава Друге бригаде и сабирни центар. Да ли можете молим Вас да само та три термина објасните, односно шта подразумева сваки од њих?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Прихватилиште је било на нивоу бригаде, а сабирни центар је био на нивоу дивизије која је надлежна да функционише и следећи ниво логори за заробљенике који нису формирани и тако, то је градација јединице. Не може јединица малог, ниског ранга имати институције које треба одређивати, за које треба посебно људство, обезбеђење, средства, школовани људи. У бригади нема људи који могу да функционишу на правној основи, нема судија, нема чак ни правника, бригада је оперативна борбена јединица која је намењена само за борбена дејства, бригада нема у својој надлежности ни цивилну заштиту за коју ми стално постављате питања, нема ни истражне органи који су при вишим командама и тако даље. Нема надлежности ни над милицијом, док се не претпочини наредбом. Када добије ону зону борбених дејстава, када добије зону одбране и у тој зони се нађе комплетно село Ловас у којој се налази и та станица милиције, она се тада мора или претпочинити, мора се дејствовати са ЈНА, односно са јединицама које командују.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, реците ми, каква су овлашћења бригаде, односно јединице које су заузеле село у погледу и каснијих јединица које су на тој територији коју обезбеђују, у погледу провере, испитивања становника и уопште како се долази до вишег нивоа прихватилишта за ратне заробљенике и сабирног центра, односно како ухапшени мештани?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја нисам нигде видео у налогу суда такво питање да ја о томе разматрам. Ја могу да дам одговор, али молим Вас, госпођо председавајућа, нећу више да дајем одговоре ван Ваших захтева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете везано за ово што је предмет оптужбе, на који начин.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу да одговарам, зашто је ко покопан, да ли је Муслиман окренут према Ирану или није и тако, откуд ја то знам, немојте ми молим Вас оваква питања постављати, како се сахрањиван, да ли је био поп или није био поп.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли имате података у документацији коју сте прегледали да је било затвора у Ловасу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Званичних затвора нема, није их формирала ЈНА:

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли имате података других, значи на основу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Немам ја никаквих података у документацији, сем ако је то незаконито чињено у разним подрумима, кућама и тако даље, опет кажем, ако је.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, даље бих Вас питала, овај део Ваш који сте дали налаз везано за минско поље. Најпре бих Вас питала, да ли се у конкретној ситуацији, Ви сте користили тај ситуациони план, скицу Палијана и ове записнике, је ли тако, приликом обраде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Званично који се користи само записник, рекао сам да је онај план Првог механизованог корпуса о разминирању и

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

уклањању минских препрека, Ви знате да се то минско поље представља јенду тачку, колико је тачно уцртана на карти, да ли је сто метара лево или сто десно, ја то не могу да тврдим. Међутим, требали сте поднети захтев да овде буде присутан начелник инжењерије да сведочи и да каже где су документа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је нажалост преминуо, а сведочио је у истрази.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шта ја могу, не могу ја сада да га заменим, не знам, мислим.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сада бих Вас питала овако, везано за ово Ваше упућивање да се ради о координатама X-6570185 и Y-500890, да ли хоћете да узмете ову документацију да би могла даље да Вам постављам питања?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја имам код себе ово што нема координата, али поставите питање па ћу Вам ја одговорити шта Вам то значи, те координате, да ли то нешто представља по питању?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли имате ова два записника?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имам и ова два записника.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: На то сам мислила, то Вам је ознака у предмету 4597/2071 и 4598/2071. Е сада да ли имате оба ова, 4597 и 4598?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имам записник минског поља број 8 до 11.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: У списима предмета постоје, значи достављено је из архиве два МП-8, значи на једном има руком «не важи», а на једном у делу где су подаци о разминурању, а на другом нема.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам узео онај на коме не пише «не важи», ево.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А овај други немате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имам али не важи па га нисам ни узимао, значи не важи, овај важи.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли имате податак ко је то написао «не важи».

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како ћу знати ко је написао.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли је то уобичајено да се тако руком напише «не важи» и да се достави архиви?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Вероватно је доставио само команданту који није хтео да га баци, па је стога приложио, не знам зашто није уништен, то је друга ствар, међутим, за мене је овај званичан иако на њему нема печата, али другог документа нема, али су јасни подаци, ко је положио, када је положио, састав минских препрека и тако даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Е сада осим тога што нема печата, у овој рубрици рађено у пет примерака достављено, да ли она треба да буде попуњена?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Треба.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И коме се доставља?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свим заинтересованим јединицама које би могле бити угрожене тим минским пољем или га то минско поље, минско поље има дефанзивну намену, оно је имало намеру да се штити село од напада из одређених праваца. Према томе треба доставити команди, један примерак у архиву и свим јединицама које су могле доћи у додир са тим минским пољем.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Даље, Ви овде кажете да је све mine поставио војник Кузмановић, да је радом руководио Смиљанић Милош, то стоји у извештају дивизије, а у овим записницима су, израдом руководио поручник Лукић Јован, а на овим другим је неки Гавриловић. Да ли је то уобичајено да су различити извештаји?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па да ли је уобичајено, није уобичајено, они су радили, али не утичу ни једним делом на догађаје који су се развијали. Не знам у чему је разлика ко је то потписао и тако даље, ако је, евидентно је да је минско поље постојало, евидентно је да су на том пољу страдали људи, да ли је било сто метара лево, десно, у детелини или у пшеници.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па знам, али ако нема потписа и печата.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам доставио овде.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Нема коме је достављено, разликују се имена, из тог разлога Вас питам.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имена се могу разликовати, постоје групе за прављење минских препрека, не полаже то један човек, или се полагају можда у исто време, не пише, ја не знам да ли су се полагале истовремено или у различито време или.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У тим извештајима које Ви наводите, не наводи се за ово, него за неко минско поље где се десио критичан догађај један.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И наводи се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је било страдање неког војника.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Али да је mine поставио Кузмановић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево вештак објашњава да постоји више група људи, нису њих двојица дошли и поставили сва минска поља, на четири локације је било.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Али израдом је руководио, тако стоји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где стоји, шта? Па то за конкретно поље, а човек прича да постоји више група када се постављају, посебно ако је на више локација.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, да ли се подаци о разминирању овог поља, уносе овде у овом одељку «Б» или се нови записник формира о томе?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Разминирање је вршено много касније, разминирање је извршио први механизовани корпус и достављен је извештај ванредан, то је та карта коју имате.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А кажите ми, да ли се значи ти подаци овде не уносе уопште?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У тај није уносила ни ова јединица што је извршила разминирање.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И ово може да остане овако без података да ли је то поље разминирао.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Може јер та бригада је после са тог подручја и повучена, дошла је друга, она више није ни била ту у време када је вршено разминирање.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Доброк да ли можете само да ми кажете, пошто се у дивизији, само један моменат, се наводи да је вршено од 14.10.1991. године да се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који број, који извештај?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: На то се позива и вештак у свом налазу, 3-453 и 3-448.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците питање, како гласи?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Батаљон је вршио минирање, значи за 13 дан, значи опис догађаја – по наређењу команде бригаде наведеног дана, батаљон је вршио минирање правца села Ловас, села Опатовац, израду мешовитог минског поља и постављање групе мина. Је ли у конкретном случају овај записник на који Ви указујете, да ли је то минско поље или је то група мина, по овоме како је то постављено?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Минско поље се састоји из група мина и појединачних мина. Ја Вам поново наглашавам, мислим постављате питања за које могу да Вам одговорим, али да би Ви то разумевали, ја сам завршио две минске дисертације од по годину дана.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Могу да Вам честитам на томе и молим Вас да ми одговорите.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па незгодно ми, не знам кад да Вам одговорим, постављате ми стално питања ван ових питања које сам ја добио од суда. Састав минског поља како је окренута била мина, да ли је, које боје, па немојте молим вас.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Онда ћу Вас ја замолити да с обзиром да сте Ви, како сте у ствари препознали да се ради о овој парцели 1715, је ли та парцела шрафирана и обележена?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То је документ који је добијен код истраге у Ловасу, ја сам ставио само прву страницу, нисам хтео да комбинујем много, међутим потражите па ћете наћи. Ја могу да неко то копира само суду, ево пише: ситуацијски план и локација места, одвођење цивила у месту Ловас, зграда општине Ловас, место локације, израда, виши криминални техничари, пише ограничени предео који је био минирањем у месту Ловас, улица Бана Јелачића, катастарски 1715.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја тамо не могу сад да идем да утврдим да ли је то тачно или није.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, да ли можете према карти војној да нам покажете које је то место односно које су то координате где Ви налазите да је поставио?

Вештак БОШКО АНТИЋ: На карти је нацртано минско поље МП-8 у извештају о разминирању и ево овде се налази једно објавио ловаски лист, легенди где је погинуо Бошко Бођанац код Ресове ћуприје итд., где је било минско поље, та ћуприја итд. друга документа нема. Ова локација отприлике приближно цртежу одговара околини места МП-8.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да Вас питам нешто, према Вашем налазу кажете «према расположивим записницима минско експлозивних препрека, значи страна 31, које је положио инжињеријски батаљон Друге гардијске бригаде 06.07. и 13. и описа места страдања цивила на минском пољу закључујем да је то било на минском пољу МП-8 против-пешадијском минском пољу које је положено 13.10.1991. године».

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ниједно минско поље које је положено пре 10-ог није могло бити ту положено, јер је то било под контролом хрватских снага,

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

према томе могло је тек бити положено после 10-ог, а после 10-ог положено само 13-ог, према томе другог дана и дилеме нема кад је положено.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да није положено, да није то минско поље ако су наишли онда је то минско поље које је положио неку други, али у документима пише да је то положио батаљон.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја ћу Вас сад замолити и сад ми реците је ли ово минско поље кажете опис места страдања цивила на минском пољу, где се оно, али изоставите ову карту Палијана, већ ову документацију записнике које имате, где су она, да ли она одговарају месту где су страдали цивили?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како ја то могу знати кад немам никаквих докумената, а тамо нисам био ни учествовао и не познајем сваку њиву око Ловаса и да сам рођен тамо.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Да ли Ви можете мени, ја не знам, овакву карту нисте имали, нисте добили карту евиденције не по зони дејстава Прве дивизије?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли можете данас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На ЦД-у има комплетан спис, овакве ствари није да нису, него постоји на ЦД-у.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ма има то на ЦД-у али ја нисам то све разматрао сваку тачку и различито ја сам разматрао, мени је довољан био за разматрање записник о положају, минској препреци, никакав други документ мени није био потребан и видео сам на карти где се налази минско поље број 8, кад је разминирано разминирала га је инжињеријска јединица Првог механизованог корпуса.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Да ли Ви можете данас значи по том неком Вашем виђењу које имате где се десио несрећни случај и према овој карти коју је суд добио значи карти евиденције минско-експлозивних препрека у зони дејстава са легендом која је приложена да нам кажете која су и чија минска поља била у критичном периоду?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да ли ја могу? Шта, треба сад да узмем правило карата да распознајем које су непријатељске, које су властите мине и тако даље, да ли могу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ево изволите.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Пише у легенди.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ако Вам је лакше у боји?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Овде тог минског поља 8 нема са бројем мина које су положене на њему.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ког минског поља, опростите?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Број 8.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли препознајете локацију где се десио тај несрећни случај, можете ли то да одредите? И да ли има неког другог минског поља ту?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Има других минских поља и то уопште мислим није битно које је минско поље, не могу да одредим тачно која је њива била и где, заиста не могу. Постављате ми питања која.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Можете ли, молим Вас, значи можда Вама није битно али бих Вас ја замолила да према легенди и према карти.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није битно ни ономе кога браните, такво је питање, морам да будем безобразан и да упадам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја Вас молим ако хоћете да одговорите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Вештак је рекао шта је за њега, које је он идентификовао, на основу чега и шта.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Хоћу, ја сам рекао све што имам да кажем, ја никако, молим Вас више око тога немојте ме питати где се налазила зграда у којој је био затвор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако имате неке примедбе у вези тога.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како можете такво питање да ме питате, где су били затвори, где су били затвори, то се не спомиње нигде у документацији.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па Ви сте одговарали на та питања, значи само зато сам Вас питала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не би.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Само сам одговорио да ЈНА их није успоставила и нема документације да су успостављене.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, а шта је проблем да ми одговорите према легенди и према карти која је званични документ, извините, ја заиста поштујем Ваше знање и школовање кроз које сте прошли али да користите карту цртану руком Петра Палијана и из 2007. копију плана из Вуковара, а имате топографске карте у предмету, мени је то ето да се не увредите али нејасно, па Вас молим да данас учините напор да ево ако имате легенду, имате карту одговорите у овој зони чија су минска поља била постављена?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чија су минска поља била постављена?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од каквог је то значаја, шта се то односи на предмет оптужбе, на шта се односи?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па између осталог и могућност да се зна за непријатељска минска поља која су према овој карти лоцирана онде где вештак упућује да се десио несрећни случај, само из тог разлога. Судија, ја стварно не мислим да,

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каква сад непријатељска минска поља? Не разумем уопште. Ми говоримо о минском.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ево разминирани противничке минско-експлозивне препреке, легенда о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Карта, где нема уцртаних ових поља о којима говоримо из извештаја је то миновање било правац Ловас-Опатовић, моје је само то питање да ли може да препозна да нам каже као стручно лице на основу ових докумената у околини Ловаса према ономе што сте Ви схватили.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам где је парцела 1317.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам где је парцела 1317, једино да ме упутите у Ловас па да пронађем где је па да кажем ево ту је.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не питам Вас ја за парцелу 1317, ја Вас питам да покажете према карти ЈНА из тог периода.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам разматрао карту механизованог корпуса, разматрао сам само документа гардијске бригаде који сам добио налог.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, ово сте дефинитивно имали у списима које сте добили и ја ћу учинити на крају онда предлог да Ви допуните Ваш налаз у односу на питања која нисте одговорили са конкретним питањем.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па предложите, немам ништа против, то је већ Ваше право. Немам ја ништа против.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не вреди да даље разговарамо овако. Хвала Вам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћемо ли паузу, да питамо вештака да направимо паузу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако овако наставите ја мислим да ће брзо требати оно ко ће да сахрањује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Неће.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ ПРЕКИДА у 16 часова и 22 минута и биће настављен у 16:45.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ НАСТАВЉА У 16:54 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, ко је следећи адвокат, Налић? Изволите.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добар дан господине, ја сам Градимир Налић адвокат, браним окривљеног Милана Радојчића. Хтео сам да Вас питам господине, да ли можете да се изјасните од каквог је значаја село Ловас војно да кажем стратешком у односу на операцију вуковарску? Да ли је то место имало неког посебног значаја по Вашем сазнању?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У наведеној документацији није то коментарисано, међутим мислите док је било у рукама хрватских оружаних снага?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ајте овако да кажем, ја а и сигуран сам и суд од вештака треба да добије одговоре на нека питања за која није стручан итд. Вештачење је Вама збиља дато да се изјасните посебно о неким стварима, али Вам је суд доставио 22 хиљаде страница. Ја Вама ништа не замерам али ево као и малочас о овим картама које нисте видели ја ћу Вам показати

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

један низ докумената које Ви нигде не наводите, претпостављам да нисте ни видели али оно што је главно ја хоћу да Вам постављам питања и о операцијама и о силама које су употребљене тамо. Ви овде спомињете и снаге ХДЗ-а и снаге МУП-а ја хоћу да Вам поставим као вештаку питања о природи тих снага, њиховој величини итд. па да ли сте Ви способни да одговорите мени на та питања која се сва налазе у списима предмета на различит начин третиран и ако не.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја ћу да одговорим на свако питање које ми је.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините, ево само да довршим, нећу да Вас прекидам. Ви сте се данас мало пожалили на кратак рок, ја се слажем да је то кратак рок, да ли је Вама био потребан дужи рок да би направили једно прецизније вештачење и обимније?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам добио наредбу од суда са тезама које сам требао да обрадим, према томе мени је било довољно времена за ове тезе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, извините што Вас прекидам. За ово не можете да ми одговорите на значај села Ловас о извођењу вуковарске операције, на то питање не можете да одговорите, је ли тако?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам ја рекао да не могу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хоћете ли бити добри да ми одговорите?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па нисте ми пустили прилику да одговорим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам да ли треба одговорити, свакако да има утицаја на вуковарску операцију јер је у непосредној близини Вуковара и налази се на правцу према Вуковару.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, то сви знамо, има ли нешто конкретније?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Међутим, ми радимо на тактичком нивоу, Ви спомињете стратешки ниво.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, на тактичком нивоу ето реците од каквог је значаја то?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Налази се на правцу кретања снага према Вуковару. Ја нисам овде изложио, имам на ЦД-у правац тих кретања али по нашем обичају све су то правац кретања који је радила хрватска страна, наши нико ништа није радио нити се може негде наћи нешто.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Кажите ми овако, Ви сте говорили и цитирали наредбу о примени правила међународног ратног права у оружаним снагама СФРЈ и има тамо и наредба команданта којом се наређује да се стриктно поштује и остало, да ли сте наишли било где на извештај о томе да је поштована та наредба или да је извршена наредба у смислу да је окупљено људство пренете им основе да кажем међународног ратног и хуманитарног права, објашњена права итд., да ли сте наишли негде на тако нешто да је неко вршио обуку људства у томе?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У уводу тог прописа које је Председништво СФРЈ прописало и наложило да све јединице у оквиру обуке старешина проуче правила и сваки старешина појединачно. Према томе није вршена никаква проучавање у току припреме за извођење или током извођења борбених дејстава. Командант дивизије својом наредбом само подсећа на ту обавезу обзиром да добија извештаје да се дешава нешто мимо тог.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У Лончаревој наредби за напад се говори о непријатељски настројеном становништву, да ли је командант требао да ближе објасни шта је то непријатељски настројено становништво и како се поступа по правилима међународног ратног права или унутрашњих правила ратног права које се примењује на унутрашње сукобе.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није требао то уопште да наведе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Није требао?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није требао. У нападу на одређену територију итд., или место, свако становништво непријатељски расположено према нападачу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, Ви сте на страни, господине вештаче, Ви сте на страни 4 и половини треће стране налаза посветили сте тој идентификацији снага ТО Ваљево с обзиром на њихово различито називање, а да ли можете да ми кажете шта се десило са до тада постојећим Штабом територијалне одбране Хрватске и његовим јединицама, наоружањем и опремом, куд то нестале?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам одговорио на питање госпође која ме је то питала, не могу да одговорим шта се десило, не знам коме су они предали оружје и где су се повукли, нема те документације ни извештаја да ли су се повукли према Вуковару, према осталим местима које су биле циљ следећих дејстава снага ЈНА односно снага гардијске дивизије и механизованих корпуса који су тамо били. Ја могу само да говорим о оним снагама које су по подацима у наређењу о непријатељу дати.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине вештаче, Ви сте војни вештак зато што знате више од свих о овоме а нарочито више од нас и морате више да знате од онога што сте питани, знате и ми ако Вас питамо за неки карактер неке операције није то без ичега, претпостављам да се слажете. Значи каква је природа рата у Хрватској односно је ли реч о међународном или унутрашњем оружаном сукобу са становишта шта је закључио врх оружаних снага на ту тему и када, знате ли то?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Рекао сам прошли пут да се више на пет нивоа не могу да одговарам шта је војни врх одлучио.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Знате ли Ви то или не знате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да је суђење Кадијевићу да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим? Мислите да нисмо Ваш ниво, јесам ли ја добро разумео да ово није ниво суђења на којем би Ви одговарали на таква питања?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, ово је тактички ниво где се ради о дејству једне бригаде и шта је закључио државни врх.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

ОДБИЈА СЕ одговор на то питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је правно питање, питање да ли је унутрашњи или међународни, је ли то било питање?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, судија ја сам питао какав је закључак донело Министарство одбране СФРЈ и Генералштаб о природи овог сукоба, да ли зна он то, ако не зна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Природа сукоба, каква је то?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја приговарам Вашој одлуци и тражим одлуку већа тим поводом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ одговор на питање адв. Градимира Налића, јер је питање правне природе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Реците ми молим Вас када и које оружане формације ЗЕНГ-а и МУП-а Хрватске бивају формиране у Хрватској, знате ли нешто о томе да нам кажете?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Знам и које су формиране и хрватску војску и Збор народне гарде и МУП итд, али то није тема овог разматрања.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хоћете ли Ви мени да одговарате на питања, немојте Ви са мном да се свађате, ја Вас најлепше молим, хоћете ли да одговорите или нећете?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Молим Вас председавајућа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

ОДБИЈА СЕ одговор на то питање.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала судија. Тражим одлуку већа, молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ одговор на питање адвоката Градимира Налића, не односи се на предмет оптужбе, односно питање је чињенично.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Кажите ми какав је био став званичан врха ЈНА и Савезног министарства одбране у то време у односу на те формације, да ли су оне легалне или не, да ли то знате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Све формације које су као добровољци ступиле у јединицу ЈНА и прихваћене од јединице ЈНА према постојећим прописима су легалне.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја Вас не питам за те јединице, ја Вас питам за јединице ЗНГ-а и МУП-а Хрватске?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Поново Вам објашњавам, не могу да одговарам на питања о ЗЕНГ-ама, о Хрватској, о Туђману итд.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко Вас шта пита о Туђману. О чему Ви можете да одговарате везано за моје питање? Ја Вас питам какве су то јединице јер ми овде имамо тврдњу да је овде небрањено село и остало, а ја хоћу да докажем нешто супротно, јер ја сам бранилац, а Ви ако нећете да ми одговарате кажите нећу да одговорим на то питање или не знам.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не да нећу, него не могу, у постојећој документацији и у захтеву суда тога нема.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. Да ли има наредби неких ту можда у постојећој документацији која би тако нешто?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У постојећој документацији има наредба само наређење команданта Друге бригаде у коме се врши процена ко се налази у селу Ловас.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко се налази у селу Ловас, да се налази одређени број 50 припадника.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Какве су снаге ЗНГ-а и МУП-а Хрватске у зони Прве пролетерске гардијске дивизије и Друге бригаде непосредно пре и у време обухваћено оптужницом, да ли знате на то одговор?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате, хвала. Какви су губици у људству, оружју и опреми, материјално техничким средствима односних јединица ЈНА у истом периоду?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам ни то.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате ни то, добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То се у оптужници не спомиње.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ви сте рекли да је у процени ситуације недовољно процењен и прецењен непријатељ јер се показало да у селу није било процењених оружаних снага Хрватске нити је пружен никакав отпор приликом уласка у село, да сте читали неке сведоке или нисте, на пример Миру Антоловић видели би да они говоре о томе да су се неки повлачили из села дечки с оружјем итд., да ли Ви можете да искључите могућност да се непријатељ пре напада повукао?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Повукао се сигурно али ја нисам то разматрао, то је, тврђење сведока је ствар суда да то закључи и не поричем да сведоци говоре истину.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. У овом поступку је неспорно до сад утврђено да је више месеци пре напада основан тзв. Кризни штаб села Ловас, да ли је Вама нешто познато о томе?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Конкретно за село Ловас није познато али познато ми је да су створени кризни штабови на целој територији бивше Републике Хрватске.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Какви су то органи да ли можете нешто о томе да ми кажете и ко их је формирао?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Формирала их је власт Хрватске која је успоставила, ко је формирао кризне штабове.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесу ли Срби били чланови тих кризних штабова?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нису.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нису.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Које формирају наше кризне штабове, и ми смо имали кризне штабове.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала. Кажите ми, знате ли коме је био потчињен Кризни штаб села Ловас? Не знате, нисте обавештени?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Кризни штаб села Ловас се не спомиње нигде у овој документацији ни у оптужници, а ни у.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине вештаче, Ви изгледа да сте читали само два исказа сведока и ловашке новине, ништа друго колико видим. Јесте ли читали Ви нешто од исказа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је да се не спомиње то у документацији која је била релевантна.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Господине, мало пре нисам разумео презиме, ја настојим да будем према Вама коректан, молим Вас да будете пристојни.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Молим Вас да будете пристојни. Ја Вас не вређам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Судија, да ли бисте били добри да ме заштитите од ових сведокових коментара? Кажите ми овако молим Вас, да ли сте Ви уочили негде да је у нападу погинуо неко са стране да кажем они који су нападали село или ослобађали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Има тамо извештај да је погинуо не у току напада него после у селу, али то није утицало на развој догађаја који сам ја разматрао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли сте видели да је погинуо један добровољац у нападу при уласку у село, јесте ли то приметили?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па ко уби њега кад није било никаквог отпора? Ви кажете никаквог отпора није било.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја Вам говорим о документима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он се позива на оно што је у извештају Управе безбедности констатовано, ето. Објаснио је.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У војним документима је забележна смрт тог добровољца, третирају га као добровољца из Товарника, овде смо чули од неких сведока да је у питању човек из Чачка, јесте ли видели тај документ?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кажите ми да ли сте читали извештај о слабијој или јачој паљби која се чује из Ловаса током ослобађања?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То јесам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте, је ли?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Кажите ми молим вас, кад се наређује дејство артиљерије по насељеном месту по правилу војне службе типа сеоског?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Правило службе не регулише отварање ватре ни борбена дејства, правила службе одређују нешто сасвим друго.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли регулисано то нечиме, ето Ви сте ту зато што Ви знате та правила па нам реците?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па регулисано је правилом употребе артиљерије.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кад се у којем случају по насељеном месту, да ли се ватра по насељеном месту отвара искључиво уколико постоје утврђене тачке у насељеном месту?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. Кажите ми молим Вас, ја знам да нисте читали те исказе и нећу Вас питати о њима али само хоћу да нешто ми кажете на основу онога што је и суду познато да је тачно. У поступку је овде према исказима већине саслушаних сведока без обзира на њихову националност у селу Ловасу пре напада биле формиране неуниформисане наоружане цивилне страже од стране хрватског живља и формирану контролни пунктови на изласцима и уласцима у село, да ли се побројане активности ових грађана у време ратног сукоба могу сврстати у војне активности?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Могу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Чиме је то дефинисано?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зато што се свако ко је наоружан и дејствује са наоружањем третира као војно лице, јер Хрватска је формирала своје оружане снаге и према томе нико ко није припадник оружаных снага није могао користити оружје нити га имати.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, е сад видите зашто сам Вас оно питао, нисам ја Вас питао из политичких било каквих разлога да ли је међународни или унутрашњи сукоб и остало, ја се тиме не бавим, ја се овде бавим одбраном. Ја сам Вас питао између осталог да би тумачили прописе о примени Правила међународног ратног права у оружаним снагама СФРЈ, на ову нашу ситуацију морамо да знамо да ли се ради о унутрашњем или међународном оружаном сукобу. Јесу ли по Међународном ратном праву оружане снаге органи овлашћени да у оружаном сукобу изводе ратна дејства и против којих се примењује сила?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да ли се?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли је правило службе, односно прописима о примени правила ратног права у тачки 52 под цивилним становништвом у смислу одредбе Упутства се подразумева, које становништво се подразумева цивилно?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ненаоружано становништво.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, а да ли се грађанин који за време оружаног напада или војној операцији ради припреме за напад не носи

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

никакав знак распознавања односно који се не разликује од цивилног становништва сматра борцем и припадником оружаних снага под условом да отворено носи оружје у току војног ангажовања?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сматра.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. Ви нисте читали опет исказе, видели би да су сви ти бранитељи остваривали после рата и пензије и друге погодности у статусу хрватских бранитеља али то нема смисла да Вас питам. Да ли је Вама познато да ли је од житеља села Ловас формирана ловашка сатнија 204. Вуковарске бригаде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Није Вам то познато. А знате ли Ви ишта мимо питања о том делу ратишта шта се догађало, које су снаге биле, против кога су се бориле, јесте ли мало проучили шире то питање да можете да нам дате експертски одговор? Просто питам у шта улази та Ваша експертиза да ли знате неке ствари.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да ли сам ја дужан да дајем одговоре на питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па нисте, нисте се упуштали у оно што је ван предмета оптужбе.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим зашто ја сад да показујем да ли знам, можда сам ја, и да сам рођен у селу Ловас ја не могу ван оптужбе да објашњавам где је сокак лево и десно.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, па нисте. Ви вештачите овде оптужницу, Ви вештачите целокупне списе као што Вам је суд наложио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морамо више да коментаришемо.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Наставите да постављате питања како сте поставили претходних пет веома коректно и добићете коректан одговор.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ево ово сам хтео да Вас питам око преговора са месним становништвом јер овде су све војне старешине које су биле говориле о преговорима, зна се и које учествовао и остало због тога мислим да сте требали, сад пабе да Вас питам кад Ви констатујете у налазу да је интересантно како само у Ловасу је коришћена сила а сви остали су се предали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али то се помиње.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како се то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, то се помиње у војној документацији и он је коментарисао то, а сад да коментарише неке преговоре са војском које није нигде споменуто у оној војној документацији него у исказима сведока то је потпуно.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Судија, да ли ја треба да закључим да веће сматра да се вештачење може извести само у овом предмету на основу војне документације искључиво ове која се налази у предмету при томе имамо у виду да је достављена и нова војна документација итд.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која нова војна документација? То нон-стоп обмањујете овде суд и уопште, никаква нова војна документација није достављена, тражене су радне карте, вештак је спомињао да неке радне карте би му биле неопходне и тражено је то, међутим Војно безбедносна агенција нам је доставила да тих радних карата нема, а као објашњење

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

целокупну комплет копирану архиву, према томе никаква војна документација није достављена.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините, више пута сте управо Ви тражили од ВБА да достави документацију из архиве Друге бригаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте и достављена копија шта има у архиви.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево сад сте добили судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то није војна документација.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Опростите молим Вас ово је војна документација која је архивирана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте да не губимо, па није ништа нешто што може да се чита као доказ у поступку.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А Ви сте видели ту документацију?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па видела сам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како сте видели када сте добили само ово, нисте добили?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па видела сам оно што је достављено, оно што је достављено.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А да ли знате шта значи, ево нас да упознате као овде браниоце, шта значи наређење за претрес број 46?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта ћу ја Вас да упознајем, нисам дужан, па нисам ја дужна да упознајем вас браниоце.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините, ово се налази у предмету, Ви сте дужни да нас упознате са свом документацијом која је прибављена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није војна документација која је релевантна и која се користи као доказ.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја приговарам. Ви нама ускраћујете право на одбрану оваквим закључивањем али добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, него ћете да причате да је нека војна нова документација достављена, ништа само копија нечега.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Госпођо судија, је ли Ви то говорите да ја овде лажем и обмањујем неког, је ли ово стигло од Војно безбедносне агенције, о чему се ради, зашто сте Ви тако острашћени, у чему је проблем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате да се нервирате, нисам ништа острашћена, наставите да постављате питања.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Знате шта, Ви нама не дозвољавате да испитујемо кредибилитет вештака па нам кажете како ћемо то моћи тек за два месеца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад ступи нови закон на снагу, јесте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте, али ми имамо право да испитујемо по члану 113 је ли тако, ја не знам иначе зашто би тај члан говорио о стручности вештака, а ево Ви сами видите о чему се ради. Наставите на мени да то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате са мном шта да се препирете и то с председником већа нема препирања, само поступајте по ономе како Вам се каже.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Госпођо председавајућа.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине вештаче, Ви сте на страни 15 налаза уочили да су приликом напада на остала насељена места цитирам Вас: «Наведена у приложеном делу оперативног дневника вођени преговори са

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

месним становништвом и да су та места заузета без отпора», јесте ли Ви упознати са чињеницом да је ЈНА водио преговоре са житељима Ловаса односно са Кризним штабом о предаји оружја, јесте ли то нашли у предмету?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То нема у оперативном дневнику, за пример има из, за 14-ти пише «командант Првог оклопног батаљона шаље представнике на преговоре, председници села Сотин гарантовали су да се у селу неће бити отворена ватра на јединице» итд, итд.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Од ког датума имате Ви оперативни дневник, с којим првим датумом почиње то што Ви гледате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: 20. септембра.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: 20. септембра и нема ту ништа, онда је тај оперативни дневник фалсификат, о томе ћемо ми посебно. Кажите ми молим Вас.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То нити гарантујем а и не поричем.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли сте, да се вратим на ону карту од мало час коју нисте могли да идентификујете али ја Вам кажем ако је тамо на карти око села Ловас непријатељска минска поља забележена, она су деминирана, не говоримо о нашим тзв. «минским пољима», ако су непријатељска минска поља када су та непријатељска минска поља могла бити постављена? Да ли правилно закључујем да су морала бити постављена пре 10. октобра?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли могу да закључим да су непријатељска минска поља постављена као дефанзивна ради заштите села?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли се.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Иначе минско оружје је дефанзивно.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да, да ли онда могу да сматрам да је то минско поље морало да поставља јединица која има стручног знања за тако нешто?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А шта мислите господине вештаче која је то јединица, да ли то мора да буде опремљена, наоружана убојним средствима минско-експлозивним, под командом итд., да ли можда Вам то не значи нешто у односу на Вашу тврдњу да је село небрањено? Да ли би то изменило Вашу тврдњу да сте видели те карте и то да су око села минско-експлозивна поља непријатељске војске да тако кажем?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Знам ја да се налазе тамо минска поља непријатељске војске, имају и знаци посебни за властите мине и посебни за противничке мине.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како онда, да ли можете из тога да закључите да је то непријатељска војска поставила и да је тиме показала своје присуство у селу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко каже, ја нисам ни рекао да војска није присуствовала у селу, само не знам када. Процена команданта бригаде је да је тада кад је извршен напад су биле оне снаге које су процењене.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Да ли сте Ви видели у наредби за напад да се посебна пажња обрати на могућа минско-експлозивна средства и остало?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте видели.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Само је написано тамо да се ангажује пионирско одељење за рад са минским препрекама.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Значи да је командант претпоставио да може да наиђе на њих?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командант је знао где су његове минске препреке и у једном од докумената пише да је те минске препреке поставио батаљон инжињерије.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Нећу да Вас терам да закључујете, просто то није Ваша улога. У извештају 46. Партизанске дивизије говори се о откривених седам и по килограма наоружаног ТНТ-а на тавану куће у којој је смештена војска, по проналаску муниције за аутоматско оружје слично да ли и ово Вама не показује да је било некаквог отпора у селу или бар припреманог итд.?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То показује да је постојало оружје, да ли га је и ко употребљавао ми не можемо да знамо.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините ако је наоружано седам и по килограма шта то значи, кажите суду шта значи наоружано?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како наоружано?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Наоружано седам и по килограма ТНТ-а?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То не значи ништа наоружано.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да Вам то не значи можда да је стављен упаљач или друга?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам шта то значи.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате, добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То је термин који се не користи у инжињерији у војсци.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Да ли има нешто да сте Ви нашли да је исправно од термина које употребљавају највише војне старешине пуковници и остало, јер ово су све термини «чишћење села», «зона одговорности», «наоружано минско-експлозивно средство» и остало, је ли то неко знао нешто у тој војсци или је то било уопште расуло па не знају ни да пишу, не знају једним језиком да говоре, шта Ви закључујете је ли та документација онда неуредна, јесу ли је писали аматери, не разумем, да ли можете да нам кажете? Ништа од битних ствари по Вама не пише у правилима, постоје у животу ствари које се дешавају мимо правила господине генерале.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не може се мимо правила дешавати да се заповести, односно наређења не напише онако како гласи јер друкчије се односи па да после страдају други људи због тога.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Слажем се, пише и у закону о браку.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ви знате да су због тога страдали други људи и одговарају зато што је тако рађено.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Само не одговарају они који треба, је ли тако? Добро. Кажите ми.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ево лепо пише овде «задатак постављене четири групе мина, види записнике из те групе поставио војник Манојчић и тако даље, ко је постављао те мине које разматрамо.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Тачно је да постоје и хрватске мине али сама бригада признаје да је то њихова минска препрека.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: На питање суда да ли је напад био оправдан војним потребама, које су биле војне потребе за тај напад и како Ви то можете да оцените и да одговорите суду уколико не знате ширу ситуацију на бојишту вуковарском или у залеђу вуковарског ратишта?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Знате, па што мало час нећете да нам одговорите?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како Ви знате закон тај и тај, правило, итд., ја знам исто али нико није питао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине, ја Вас питам о снагама ЗЕНГ-и питам Вас о овоме, ономе, Ви то нећете да одговарате, а кажете није оправдан напад, како није оправдан, на основу чега закључујете да није оправдан напад ако се не изјашњавате о снагама које се нападају?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Којим снагама кад командант који издаје наређење говори о 50 или колико говори припадника Збора народне гарде, да је он проценио више свакако да би обратио пажњу и рекао да је било 500, онда би рекао да је требало ангажовати целу дивизију.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, требао је да пошаље два војна полицајца да их све похапси.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, без тих коментара, ја Вас молим питања, одговор, на крају примедбе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Судија, можете њему да кажете то исто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не, Ви се надодајете па вештак онда.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кад кажете «командно место села Ловас нико није могао успоставити јер таква функција није постојала, уколико је учињено, учињено је самовољно незаконито најстарија команда у селу то није смела дозволити», ја ћу сад да Вам покажем нека документа, не знам да ли сте их видели, ево ово је потврда, «Овим документом потврђујем да је возило «Рено 11» Вуковар 1078 уступљено на привремено коришћење Војној пошти 4478, пуковник Марко Ковач командант места», јесте ли видели овај документ он се налази у списима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам видео та документа али сам навео да појам командант места не постоји све до момента док није велика скупштина области усвојила Закон о територијалној одбрани итд. о министарствима и где се то први пут спомиње командант места.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли знате господине вештаче ко је пуковник Марко Ковач?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: То је командант крагујевачке јединице која је ту дошла, а у Ловасу је ово потписано. Ево пропусница за «друга Деветак Љубана из села Ловас да може слободно изаћи-ући у село ради обављања задатака у органима новоформиране власти, каже, 21.10.1991. командант

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

места пуковник исти Ковач», па Божа Николић исто тако потписује и сви се називају команданти, како то објашњавате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Све је то учињено мимо постојећих прописа и закона, не постоји такав пропис.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја Вас питам јесте ли видели Ви у списима предмета ове потврде које сам Вам ја сада предочавао?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам видео потврде које је издавала територијална одбрана.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, ја Вас питам за ове, јесте ли видели ове које сам непосредно предочио?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте. Да ли сте видели обавештење грађанима села Ловас од 15.10.1991. који је потписао Војно територијална команда села Ловас? Јесте ли видели ова документа, хоћете да Вам дам да погледате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Видео сам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Видели сте. Зашто га нигде нисте коментарисали? Шта он садржи, да ли можете да нам кажете о чему се ради у том документу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није суд ни дао задатак да се коментарише то обавештење.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не мора да одговори?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не мора да одговори, зашто би коментарисао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па Ви сте питали да ли постоје команде, да ли постоји ово, ја га питам да ли је видео ово просто пошто је изнео неки став о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каже да је видео, а Ви га питате зашто није коментарисао, није коментарисао јер се не налази у питањима које смо му тражили.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Била су питања да ли постоји команда места Ловас, војно-територијална команда и остало, он је неке доказе видео, неке није, па просто човека можда није видео, можда би другачији закључак донео пошто ја ружно њега не питам, ово је врло важан документ и сами знате, како хоћете, да ли да ми одговори вештак на то питање или не мора?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам Вам јасно одговорио да до 17. октобра такво место није постојало ни у једном закону, од 17-ог односно од 19-ог.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине, Ви мени стално причате о законској регулативи и законски уређеном животу, ово је рат, овде се нешто друго догађа, овде је у живо, зато постоји војни вештак који може да каже и изјава сведока на пример да ли је нешто могуће са аспекта знања војног вештака знате, знам да сте имали кратко време али просто.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Суд о томе одлучује шта ја треба да кажем.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: По закону, он се изјашњавао по закону да то није, а ако је успостављено успостављено незаконито, тако је рекао бар у свом налазу.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли господине вештаче сте приметили да је постојао некакав капетан Градимир Вељовић у селу Ловас и каква је његова функција била да ли сте то утврђивали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Градимир Вељовић је командант Територијалне чете из Лајковца наводи се у документима да је командант одреда, што га нигде нисам нашао да је стварно био командант одреда али пише да је «командант одреда» али добро то је изјава која није.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ви сте у Вашем извештају рекли да је од 14-ог Димиријевић највише војно лице у Ловасу, капетан прве класе Вељовић је пре тога био у Ловасу одмах од 10-ог вече или 11. не сећам се тачно, је ли он највише војно лице према Вашем сазнању у то време у Ловасу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Капетан Вељовић је резервни мајор.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли то највише војно лице до доласка Димитријевића?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте, али нигде није регулисано ко је највише војно лице и ко треба да командује снагама до 14-ог. Он се налази.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте ли Ви видели наредбу за Димитријевића да ће он командовати снагама? Нисте, а закључили сте да је од 14-ог он, па тако можда нисте видели наредбу ни за Градимира Вељовића?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам написао за Димитријевића уколико је, колико ја знам, нисам тврдио, да је.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, а уколико је Градимир Вељовић имао наредбу онда је он био?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам тврдио да је требао итд.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, а уколико је Градимир Вељовић имао онда је он требао да буде до 14-ог је ли тако?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Уколико је имао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам јасно рекао да ниједног документа Четврте зоне нема.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У извештају о дневним активностима команде 46. Партизанске дивизије строго поверљиво 46-1 од 23.10.1991. у тачки Б каже се «у зони одговорности у јутарњим часовима ухваћено једно лице без докумената и наоружања и приведено у команду места, истрага је у току» и овде се спомиње команда места, ко може да врши истрагу у војној да кажем институцији ајде нек не постоји та команда места али се говори о истрази.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Истрагу врше органи безбедности.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. Реците ми молим Вас, Ви сте рекли да у Ловасу није било затвора, да ли Ви то закључујете на основу тога што нисте видели о томе документ?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Хоћете да ми кажете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није он рекао да није било затвора, него.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Него да их није формирала ЈНА.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ЈНА није формирала, тако је. Реците ми молим Вас је ли било притвора неких војних?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Војних притвора?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Исто званично у документацији није евидентиран ниједан војни притвор.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, а кажите ми молим Вас одакле су та лица долазила тамо у сабирни центар, јесу ли она директно од куће сама долазила и јавила се или у прихватилиште за ратне заробљенике или их је неко ту морао довести и одакле?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Доводила их је војна полиција и то је њихова обавеза и у једном од докумената пише да је један део људи одведен у сабирни центар у Шид.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, а одакле њих узима та војна полиција? Да ли их држи код куће своје док их не одведе тамо или мора да има неку притворску јединицу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Притворску јединицу не, није имала притворску јединицу није имала у Ловасу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А где је имала? Имате ли о томе податак?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У Товарнику је имала бригада, а у Шиду је имала дивизија сабирни центар.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А ми овде знамо да су неки Ловашчани житељи Ловаса завршили у тим сабирним центрима, ко је могао то лице да упути у сабирни центар? Орган безбедности, полиција војна, суд, ко је могао да упути?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У име команде Друге бригаде војна полиција, на основу одлуке органа безбедности истраге.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, да ли је могао да упути сеоски командир ТО или милиције?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, хвала лепо. Кажите ми молим Вас, Ви кажете на страни 27 налаза «према расположивим подацима војна полиција није уопште ангажована у селу Ловас» то Вас цитирам, у извештају о дневним активностима команде 46. Партизанске дивизије строго поверљиво 76-4 од 28.10.1991. се каже «У току протеклог дана јединице смештене у селу Ловас биле су ангажоване на блокади излаза шуме Јелаш», шума се налази на ободу села Ловас, то је моја примедба, «у којој је вршен претрес од стране јединице војне полиције» да ли то демантује Вас у Вашој тврдњи да војна полиција уопште није ангажована у селу Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Војна полиција није ангажована у селу Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Противим се оваквом питању.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Што?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Овде се тачно наводи датум који је 28.10. како сад могу да питам да ли је било 10-ог или 12-ог или 13-ог, кад о томе немамо податак, шта треба да закључи на основу тога што је било 28. да је било 19., 12. и 13. кад се наводи тачно датум.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ово је колега период обухваћен оптужницом, не знам што Вам је проблем.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, проблем је у томе што Ви тврдите из Вашег питања произилази да војна полиција да треба вештак да закључи да је војна полиција била и од 10. и 12. и 13. и 15.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја то нисам уопште рекао, ја сам тачно рекао ког датума, колега немојте да се нервирате.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Код датума у реду.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ништа ја нисам рекао да је 10-ог било, да је 11-ог.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте поставили питање да ли можемо да закључимо да је војна полиција била у Ловасу?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Није тачно колега, немојте молим Вас, ево ја ћу прочитати још једном, ја мислим да Ви нисте добро чули. На страни 27 налаза, ја читам, ево што сам изговорио, вештак тврди «Према расположивим подацима војна полиција није уопште ангажована у селу Ловас», то он тврди, ја питам да ли је некад ангажована јер видимо да јесте. Не кажем ја ни за 10. ни за 15. ништа, нисте ме разумели.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нисте тако питање поставили.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја овако како сам прочитао, можете погледати и у транскрипту јер сам га читао, нисам га измислио, нисте чули. Кажите ми овако молим Вас, на страни 27 налаза и мишљења тврдите «ЈНА није увела радну обавезу и полицијски час у зони одвијања борбених дејстава Друге пролетерске гардијске моторизоване бригаде». Ја ћу Вас сад питати за полицијски час, у извештају команде 46. Партизанске дивизије строг.пов. 16-3 од 21.10.1991. године и сад Вас цитирам, цитирам извештај: «У току дана јединице 46. Партизанске дивизије радиле су интензивно на успостављању контролне пропусне службе по поседнутим селима», а у извештају о дневним активностима од 20.10. се каже: «У том смислу нужно и стриктно се придржавати мера безбедности у току полицијског часа што претпоставља изузетну будност и квалитетно обављање стражарске службе», да ли је то полицијски час јединици ЈНА могао да уведе локална милиција или ТО или је ЈНА могла да уведе полицијски час?

Вештак БОШКО АНТИЋ: ЈНА не уводи полицијски час.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А шта раде ови људи, ово све што су они урадили лоше то не постоји, је ли тако? Пошто на папиру не уводи онда они нису ни увели, да ли Ви знате нешто о догађајима на том терену да ли је увођен тамо полицијски час и ко га је уводио? Тај непостојећи, углавном људи нису смели нигде да мрдају, пуцају. Да ли је могао да уведе неко други полицијски час а да ЈНА ту која се налази у селу преко својих.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па пошто Ви тврдите да је постојала команда села.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не тврдим ја, ово пише 46.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да је постојала команда села онда је то могла команда села која по мени није постојала.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине, не тврдим ја ово тврди тамо за команду села Ковач ваш колега, не мој, ово тврде и Ваши извештаји ваше војске и моје.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Молим Вас немојте читати документа ван овог времена кога ја разматрам и људе који нису учествовали у догађајима у Ловасу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ово је средина новембра, ово је 20. октобар пардон.

Вештак БОШКО АНТИЋ: 20. октобар, какве то има везе са догађајима на минско поље и нападу на Ловас и извођење напада, кад је напад давно завршен и кад је већ почела истрага о догађајима на минском пољу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ево да сте читали ово саопштење грађанима села Ловас видели би кад је уведен и полицијски час и ко га је увео али добро. Реците ми молим Вас. Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми нешто о томе радна обавеза, да ли то постоји као термин у неком закону који регулише обавезе грађана у односу и њиховог служења у оружаним снагама на различите начине, да ли је регулисана радна обавеза позитивним прописима ЈНА, СФРЈ?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте, постоје јединице радне обавезе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У којим случајевима се успоставила радна обавеза?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али јединице радне обавезе успостављају републички органи а не војска. Због тога је дошло до сукоба између војске Црне Горе и војске Југославије.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У којим ситуацијама се уводи радна обавеза то ми реците не какви су.

Вештак БОШКО АНТИЋ: У ратној ситуацији када је већина људства ангажована у оружаним снагама и кад се ангажује незапослено људство као радна обавеза да би се надокнадио недостатак радне снаге.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јел може то мало стручније?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас молим да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ово је опште објашњење, постоји заиста стручан израз око тога како се користи. Овај вештак.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Господине Налићу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Изволите.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Војна област је много широка, у војној области се налази низ научних дисциплина. Не можете ми за сваки појам који Вама на ум падне тражити стручно објашњење тачну терминологију, још где се то налази.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Закон о оружаним снагама. Да ли знате? Да ли сте читали закон? Не знате значи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У извештају 46. Партизанске дивизије од 24.10.91. то сте ваљда читали, видим имате то што сте читали пред собом, у селу Опатовци и Мохово почињу пољски радови на ужем простору. Зашто се у извештају бригаде третира такав догађај?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зато што утиче на развој догађаја, на покрет јединица, на кретање снага, на евентуално ангажовање људства у јединицама војске и тако даље.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине члан 23 Закона о народној одбрани регулише питање радне обавезе али видим да Ви то не можете сада да се сетите. А он каже «у рату и у случају непосредне ратне опасности, радну обавезу имају под условима утврђеним законом (а ово је закон) сви за рад способни грађани који су навршили 15 година живота а нису распоређени на службу у оружаним снагама. Радна обавеза грађана састоји се у извршавању задатака и послова самоуправних организација и заједница друштвено-политичких и других друштвених организација и тако даље» да Вам не читам. Ово је била, то што Ви кажете да.

Вештак БОШКО АНТИЋ: А шта сам ја рекао?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ви сте рекли да нису уводили радну обавезу а ја Вас поново враћам на обавештење грађана села Ловас о војно-територијална команда села Ловас непостојећа, каже «грађани села дужни суд да се одмах а најкасније до 15 часова, 16.10. јаве у команду ТО са списковима», не, пардон, где је ово? «Сви одрасли мушкарци старости од 20-50 година, који су способни за рад по потреби биће организовано позвани за радове на отклањању последица рата и друге радове у селу као радна јединица, неизвршење наређења за рад у радним јединицама биће санкционисано ратним судом», јел ово нешто погрешно у овом пасусу? Да ли је то могао тако да нареди командант?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Увођење радне обавезе. Зашто? Шта је ту незаконито?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зато што се не зна ко је тај командант. Ви сами кажете непостојећи командант. Ко је тај командант?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, Ви тврдите да не постоји командант. Ви сте требали да га нађете.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Претходно сте тврдили да тај командант не постоји да нико тамо није командант.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Тешко ми је с Вама да разговарам. Реците ми, овде Вас је колегиница питала око ових сахрана, Ви сте рекли да за то нисте стручњак и остало. Па да ли то, ето војник сте, били сте претпостављам и за време рата. Да ли је уобичајено у ратном стању да нешто ту присуствују породице сахранама, нарочито после асанације терена. Да ли ту позива некад неко породице да присуствују после асанације терена, породица.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али где се то није позивало. Не знам о чему говорите, зашто ме питате то. Свакако да треба да се позива.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Колегиница, наводно ту нису смели да дођу на сахрану. Нема везе пошто не знате.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зашто нису смели, нису дозвољавали, требало је да их позову, из којих разлога нису ја то не знам ситуацију зашто и ко су ти људи. Можда су били на супротној страни, можда ја то не знам које је конкретно питање, мислим.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ви сте рекли данас да не знате шта је гађала артиљерија и тако даље а пошто сте читали предмет, јесте ли видели у предмету постоје разни записници о оштећењима, ја сам се надао да Вас испитам око тога шта је могло бити од тога повређено артиљеријском

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ватром. Јесте ли видели Ви те записнике о оштећењима и фотографије и тако даље.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте. Не могу ни да Вас питам. Јесте ли читали изјаву генерала Александра Васиљевића? У списима.

Вештак БОШКО АНТИЋ: На интернет.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Читао сам на интернет.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте ли читали у списима? Нисте?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Питање је, ко је командовао територијалном одбраном Товарника, каква је била снага те територијалне одбране, када је формирана?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Товарника?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Товарник, Товарник да пошто је учествовао у нападу а он је експерт за војна питања па можда зна то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Небитно је ко је командовао територијалном одбраном Товарник?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Товарник, Товарник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када? У које време?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У нападу брата, они су каже учествовали у нападу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па како вештак да зна ко је командовао територијалном одбраном Товарник у нападу?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па вештак треба да анализира мало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле тај податак? Где да нађе тај податак? Он каже да те податке нигде није нашао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па не знам, нема податак. Нека ми каже он, немојте Ви, казаће ми он немам такав податак и све у реду. Брзо ћемо.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим ја знам ко је командовао, а нисам навео, није било потребе да наведем Жељко Крњајић пише да је био командир територијалне одбране Товарник и милиције.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ето видите. А из ког сте Ви то документа сазнали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ниједног документа. Пише у оптужници.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А Ви сте из оптужнице вештачили? Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам вештачио, зато нисам ни навео.ре Вашем искуству и по сазнањима Вашим стручним у којим се случајевима користио у рату? Шта се дешавало тада?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ви опет мене терате на силу да ја признам да постоји чишћење терена. Не постоји чишћење терена то је погрешан термин. Постоји претрес терена који сам прочитао, која му је улога и малтене има исто значење сем.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. За ове неписмене који не схватају да је то како се то правилно каже, него кажу идем да чистим терен. Шта раде они на терену ти људи?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу да одговорим на питање које је нестручно и незванично и нигде га у документима нема. Шта ради кад чисти терен.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како нема у документима, имамо наредбу господине.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па ангажују градску чистоћу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим? Па у наредби постоји, наредба за чишћење села.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па постоји у другом документу више не постоји. У другој наредби истог дана не постоји.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли је то неко исправио или?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не знам ја да ли је исправио, то Ви откријте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Наћи ћемо ми претходне, читали смо ми то.

Вештак БОШКО АНТИЋ: У наређењу се то више не спомиње.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Пошто сте проучавали видим та ВБА документа од 17-ог и 18-ог да ли сте нашли негде можда случајно да је урађен неки увиђај лица места, ако нисте, а нема га унутра, да ли је то требало бити урађено? Увиђај лица места тамо где је изгинуо народ или су рањени. Да ли је то требао неко да дође да направи ту увиђај од војно - истражних органа?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Пише да се врши истрага у Другој бригади.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А нигде нисте нашли да око тога шта се у истрази тачно ради.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па нисам нашао, већ сам одговорио да немам прилоге уз извештај који је управа безбедности поднела и образложење и документа на основу чега је то написано.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ево од 04.10. наредба, мало је старија од ове за коју кажете да су је одмах исправили, наредба команде Друге бригаде такође каже «Задатак сва три положаја у рејону Чарат непосредним гађањем дејствовати по селу Бапска, након тога ангажовање специјалног одреда ТО Шид» и о томе сам хтео да Вас питам који је то специјални одред ТО Шид да ли знате? Извршити чишћење села Бапска, након чишћења села Бапска продужити дејство ка селу Шаренград, тамо вероватно да чисте ове кујне што сте рекли и то. Чисте овај село, зна се шта чисте али то нећете да одговорите не знам из ког разлога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вештак је одговорио ту у налазу.

Вештак БОШКО АНТИЋ: За оног кога браните, много је боље да тај термин не спомињемо.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Шта кажете Ви? Извините, стекао сам утисак овде да је неко крив ја бих рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Описао је шта значи чишћење и на који начин се то спроводи, отпорне тачке и тако даље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите молим Вас, јуче сте рекли да је могуће да су под чудним околностима нестала комплетна документација Четвртне зоне из Ваљева. Да ли имате нека сазнања о томе под каквим су околности нестали и зашто сте рекли да су чудне околности?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па чудне су околности због тога што сви тврде да их нема, а ја тврдим да има.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Одакле је то Вама познато?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сва документација коју је јединица имала, морала је завршити у архиву оружаних снага односно садашњем војном архиву.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли Ви то закључујете само по томе што је то морало по закону или имате нека сазнања да је то тамо негде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па нисам ишао у војни архив да претражујем да ли има, знате ли колико треба да се претражи?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Значи, Ви не знате да има него кажете да би морало да буде по закону јел тако?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па тако кажем како би морало и треба га тамо тражити, треба да тражи онај ко је. Ја нисам задужен да тражим нова документа, доказе и аргументе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: На основу чега сте јуче на питање да ли је претрес винограда неодложна радња одговорили да то није неодложна радња. На основу, које сте елементе узели у обзир када сте такав одговор дали?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шта да сам рекао? Да није неодложна радња?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Тако је.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам ја тако рекао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да, управо тако сте рекли. На питање председника већа, ми пишемо то знате.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Претрес винограда је једна од радњи оних које су опредељене претресом, ја сам прочитао како је дефинисан тај претрес али сам рекао да није јасно зашто су кренули у претрес винограда преко минског поља кад је могло и другим правцем.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да Вас питам нешто.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како је дошло до тога да су ушли у минско поље. То сам рекао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Пошто сте ме Ви правилно вратили, да се вратим на онога кога браним. Да Вас питам ја нешто. Ви сте господине вештаче рекли да сте закључили да је постојала територијална одбрана Ловас, да је формирана одмах по уласку у село на основу потврде које су дате тројици некаквих добровољаца. Јел тако? Јесам ли ја у праву? Да ли сте можда видели ова документа у списима? Пре него што сте донели такав закључак.Ово је Српска област Славонија, Барања и Западни Срем, месна заједница Ловас, штаб територијалне одбране. Документ од 23.04.92.године, пише се Трећем општинском суду, и командант тадашње ТО Ловас каже да те исправе нису добре, да нити је Деветак тај који пише на тим потврдама био командант ТО Ловас нити су ти људи учествовали у нападу. Хоћете да Вам дам да погледате?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само за једну пише.

Вештак БОШКО АНТИЋ: 23.04.92.године?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам мислила да је само везано за једну потврду, а не за све оне које се налазе у списима и за које је Ваш брањеник потврдио да их је потписивао.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро па ја Вас питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не, али Ваше питање је потпуно другачије.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Онда сам погрешно уместо три рекао сам један.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, не. Ваше питање је потпуно другачије, Ви сада као све те потврде су као, потпуно неважеће, немојте тако да изврћете.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја питам вештака јел видео он овај документ.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тај документ се односи на проверу једне потврде, према томе потпуно је ирелевантан.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па да ли је онда потпун његов налаз ако није видео ово.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Има тамо више потврда и немојте на тај начин да формулишете питање па да испадне за све потврде.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ви ми судија забраните, ја сам беспомоћан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не забрањујем ја питање него само кажем да се односи на једну потврду.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли могу да предочим, ево ја се Вама извињавам што сам погрешно па сам уместо три једнога само нисам добро пратио, ја се Вама извињавам могу дакле да покажем вештаку ово па да он каже да ли је то видео?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете да покажете.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Немојте, нисам видео, ја сам видео ових 10 потврда да је био припадник територијалне одбране Ловас од 10.10.91.године, и 10.01.92.године.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Које године?

Вештак БОШКО АНТИЋ: 4.1.92.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Шта кажу из којих разлога су се издавале те потврде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Из којих разлога.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: То нисте видели? Ја се судија надам да ћемо ми имати могућности да добијемо транскрипте за овога вештака, да прочитамо шта је он јуче и данас причао, не да би му постављали више питања јер ја за овог вештака нисам имао ни оволико питања него због тога да би ставили примедбе и приговоре на његов налаз и мишљење те Вас молим у том смислу да добијемо транскрипте и да нам омогућите да данас не износимо приговоре а можемо и данас ако Ви не мислите да нам дате један рок око тога сам се хтео консултовати с Вама, у ком року ми можемо да се, овај да приговоримо налазу овог вештака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Идемо даље. Даље од бранилаца питања? Има ли неко редом. Изволите.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Адвокат Јасмина Живић, бранилац Перић Дарка. Господине Антићу имала бих за Вас неколико конкретних питања, ако можете да ми дате што прецизније одговоре. На основу анализе комплетне документације коју сте имали. Значи, на основу овог Вашег налаза који сте дали да ли можете да ми одговорите ко је био непосредни старешина Влајковићу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Влајковићу командиру Првог вода?

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Командиру чете.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командиру чете.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Командиру чете Влајковићу, Радовану Влајковићу ко је био непосредни старешина?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командант територијалног одреда, противдиверзантског Перић.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Добро. Даље, да ли можете да ми одговорите ко је непосредни старешина команданту одреда Перићу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командант бригаде.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: А то је?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Молим?

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: А то је?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Друге бригаде командант, пуковник Лончар, зато што је одред њему претпочињен.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: И сматра се његовом јединицом како пише и у наредби командат дивизије.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Одговорили сте више пута, а нисте изјаве сведока да сте прочитали да их нисте узимали у обзир а да ли можете да ми одговорите на питање војну документацију коју сте користили јесте ли испитивали њену веродостојност или сте само приликом вештачења узели у обзир? Јесте ли проверавали неке од војних докумената? Његову аутентичност, тачност, на основу неких других?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, ја нисам имао задатак нити ја нисам могао да проверавам, било је доста докумената, зато треба стручњак који се бави графологијом, да ли је коришћено две машине или није или један рукопис, онај где се мени појављује малтене један рукопис или једна боја оловке, али.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Кажите ми у складу са правилима службе, да ли у војсци постоји колективно доношење одлука?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли то значи да наређење за претрес терена у конкретном случају је могао да донесе, односно одлуку о претресу терена да ли је могао да донесе само један човек?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Само један човек доноси одлуку на предлог своје команде и органа који су њему потчињени.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли можете да ми одговорите на питање у конкретном случају у зони Друге бригаде да ли је могао да буде активни пуковник односно потпуковник а да нема обавезу или одговорност према другој бригади?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли ако је дошао на тај терен био у обавези да се јави надлежној команди?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли је на основу увида у целокупну војну документацију значи не улазећи у одбране окривљених и исказе сведока, можете да се изјасните да ли је било одбијања наређења од стране командира чете Влајковића?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командир чете Влајковић је упозорио да јединица није оспособљена за тај задатак и да предлаже да се не изврши.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: На основу чега то тврдите? Да ли то произилази из војне документације или из његовог исказа или исказа сведока?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Наводи се ја мислим и у овом извештају Управе безбедности, негде се наводи у једном извештају бригаде али како сад на брзину не знам да ли ћу га наћи.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ако можете, ако не.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не. То је у изјави пуковника Ђокића.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Значи, ипак у изјави сведока не у војној документацији а ја сам Вас питала да ли на основу војне документације Ви можете то да потврдите, Ваш одговор је.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема војних докумената који то анализира.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Добро. Е сада још једно питање, само да ли су обзиром на чин и формацијску дужност и командир чете Влајковић и командант одреда Перић морали да знају који је поступак око одбијања наређења претпостављених?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесу.

Адв.ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Хвала. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Бранко Димић адвокат. Постављам питања као бранилац Радисава Јосиповића командира првог вода. У ситуацији када је у саставу чете присутан командир чете реците ми да ли се положај командира првог вода по било чему разликује од положаја командира других осталих водова?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Реците ми у зони борбених дејстава ако сам се добро изразио, да ли је уобичајено постројавање јединице или кретање јединице у колони?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Кретање у колони да, али не кретање преко сумњивог терена. Кретање предвиђено у колони по ешалонима.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Јесам ли ја то онда погрешно искористио израз у зони борбених дејстава или?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није битно. Било где.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Било где?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Већ сте рекли да нисте користили изјаве, ја ћу покушати у вези са тиме да преформулишем нека питања током вештачења да ли сте дошли до податка односно да ли по Вашем стручном мишљењу да ли је командир Првог вода Радисав Јосиповић тај који је наредио које ће све јединице, групе или привремени састави и на који начин учествовати у претресу терена мислим на овај догађај на детелини.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Да ли уопште може.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он је извршилац наређења.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Да ли уопште командир вода. Нисам Вас чуо извините.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он је извршилац наређења.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: А да ли уопште командир вода може да учествује у доношењу такве одлуке?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командир вода може да предложи свом командиру чете а не учествује у доношењу одлуке, одлуку доноси командир чете. А он доноси одлуку како ће ангажовати свој вод.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Јел то значи да не може да донесе одлуку да ли ће цивили учествовати у некој акцији?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Да ли то исто тако значи да он не може да одреди правац кретања цивила нити може да издаје неке наредбе цивилима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не може.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Ми смо овде слушали изјаве сведока о положају лица у детелини која је испоставило се минирана, о њиховом кретању кроз ту детелину, нећу Вам сугерисати нити наметати какав је положај био али уколико бисмо узели да су припадници те две чете били у тој детелини, у тој ливади да ли можете рећи описивали сте дејство мина и објаснили сте то дејство мина, да ли можемо да кажемо да су и они били угрожени животно угрожени у тој ситуацији, да су били у опасности на тај начин тим силаском?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесу.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Имам још једно питање. Мање-више односи се на нешто из Вашег искуства.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим, само да допуним, због тога је командант и забранио да било ко ради на минским пољима сем пионирског одељења које је обучено.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Имам још једно питање које се више односи на Ваша хајде да кажемо знања и искуства из ранијих вештачења. Када је у питању такозвани претрес терена, да ли је пракса да се такав задатак или обавеза, да се такав задатак додељује искључиво јединицама војне полиције или је било и случајева или праксе да се додељује и другим јединицама? Да ли можете то да објасните?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Имам искуства претреса терена Зворничке бригаде. Формирана је тактичка група за претрес терена у Братуничкој бригади која је садржала из више јединице чак из МУП-а Илока, али под јединственом командом.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Хоћете рећи да је то било да кажем у складу са прописима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У складу је са прописима јер се формира привремени састав под јединственом командом.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Под јединственом командом?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, за одређени терен који је дат. Командант мора да процени колико тај привремени састав може да изврши претрес терена и шта га тамо очекује.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: А да ли за то мора да постоји писмена наредба?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да. У случају Сребренице постоји 5-6 писмених наредби за претрес терена и за асанацију терена.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Имам још једно питање. Надам се да нећу погрешно формулисати. Када су у питању добровољци «Душан Силни» тако сте Ви термилошки тако сте их одредили. Ви сте њихов положај разматрали

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

третирајући их као једну целину. Да ли сте узели у обзир да је постојало више група или не?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Оне се третирају као целина, али ја знам да је постојала група и да су били по групама.

Адв.БРАНКО ДИМИЋ: Немам више питања. Хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Хвала и Вама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Од бранилаца? Нема. Изволите.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Адвокат Гордана Живановић бранилац окривљеног Јована Димитријевића. Замолила бих Вас на неколико просто теоретских ствари и теоретских питања да ми дате одговор. На страни 21 Вашег налаза и мишљења говорите о чињеници да у селу Ловас није било, где су била борбена дејства, Прве пролетерске гардијске механизоване дивизије није уведена војна управа и ниједним документом није одређена такозвана зона одговорности и на томе завршавате тај цитат. Ја хоћу да Вам поставим питање. Да ли недостатак документације о било ком питању о коме сте разматрали током Вашег вештачења даје Вама за право да искључите постојање одређеног стања на терену? Да ли сам била јасна?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Војна управа се иначе није могла завести јер није уопште било проглашено ратно стање. Ви знате да у то време нисмо прогласили ратно стање и да је то основни проблем био и у командовању и у развоју догађаја и тако даље. Да је било проглашено ратно стање онда би могли сасвим другачије да приступимо.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Али ја сам ово узела као пример илустративни за Ваше негативно одређивање тог појма, али Вас питам да ли чињеница немања документације Вама даје за право да закључите да се неке ствари на терену који је био предмет Ваше анализе нису дешавале.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу ја да гарантујем да се нису дешавале. Ја немам доказа да су се дешавале.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Немате доказ да су се дешавале?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Немам доказ да су се дешавале а имам сазнање да се нису смеле догодити на пример та војна управа.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Значи, имате сазнање да се нису догађале, односно да можда су се догодиле не можете да искључите, али када имате документ који евидентно карактерише нешто што се дешава на конкретном терену, да ли то значи да се то и дешавало тако како пише у документу било ком?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али нема сазнања, то није војна управа. Последњи пут је војна управа уведена на Косову.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Па на основу чега ћете Ви нама моћи једног момента да кажете право чињенично стање како се дешавало? Због немања документације било ког питања судија, било ког конкретног питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није он дужан, конкретизујте на нешто тако уопште не можемо да причамо.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Па морамо да разлучимо ту чињеницу да бисмо наставили нормалан разговор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па дајте на конкретну ствар из налаза, хајдете да не бисмо тако нешто.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Говорили смо о уоченим недостацима у оперативном дневнику које сте Ви навели и говорили сте о томе на страни 15 Вашег налаза и мишљења. И ја хоћу да Вас питам у вези са тим шта је недостатак око тог дневника. Хтела сам да Вас питам да ли се документација која представља саставни део тог оперативног дневника и ти подаци који су у њему уносе истог момента кад су написани, истог момента кад се дешавају нека борбена дејства, нека активност било које врсте или се уписују накнадно?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислите на основу белешке или у току дана? Дежурни ко је, онај ко је задужен тај дан дужан је да донесе, не може наредних дана. Мислим то је регулисано, оперативни дневник је регулисан документима како се води, ја сам га навео ту шта треба да садржи и тако даље.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Моје ће исто питање бити везано за ово следеће што описујете у свом налазу а односи се на елаборат-досије који се води и сређује накнадно. То дајете опис на страни 14 па Вас ја питам кад је то накнадно, како накнадно? Где се налазе та документа која се накнадно ту смештају, ко их прикупља, ко их систематизује и ко омогућава да се тај елаборат формира?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Начелник оперативно-наставног органа.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Начелник оперативно.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Под руковођењем начелника штаба.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Начелника штаба. Да ли сте Ви на основу овога што сте имали од документације могли да дате неки закључак везано за догађања у селу Ловас и вођења ових борбених дневника и сачињавања овог елабората?

Вештак БОШКО АНТИЋ: На основу борбеног дневника односно операцијског дневника како га они зову, има три назива: оперативни, операцијски или ратни дневник. Не може се много шта закључити.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Због чега?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зато што нису обележни важни догађаји који су се дешавали посебно у време догађања у Ловасу.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Како Ви као војни стручњак објашњавате ту чињеницу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да докажем, како објашњавам? Немарношћу, неозбиљношћу и тако даље, несавесним пословањем, ево господин се чуди како не, на такав случај никад нисам наишао на такав оперативни дневник.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Ево ја ћу поставити питање. Да ли Вама као стручњаку ово може да личи на селективно недостајање одређених докумената, одређених папира за одређене фазе?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не да недостају селективно недостају готово сви важни документи, али може се закључити да је селективно уписано у оперативни дневник. Јер на пример, нема наређења које је издао командант бригаде, допунских наређења, нема извештаја које треба да добија, а требао је да добија. Нема извештаја, ванредних извештаја, редовних извештаја, ни то није заведено а требало је бити заведено. О томе о документима говорим која су морала бити приложена. У тај операцијски дневник, извињавам се,

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

требао је бити приложен и извештај о полагању минских препрека са свим оним записницима, са картом, са писменим извештајем.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А тога ничега нема?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Једини извештај по питању инжињеријског обезбеђења је извештај који је сачинио инжењерац Првог механизованог корпуса али 92. о разминурању.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Молила бих Вас да са аспекта војне теорије ако можете ми појасните појам непријатељски расположено становништво. Са аспекта теорије војне.

Вештак БОШКО АНТИЋ: У војној теорији такав се појам нигде не спомиње.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Нигде се не спомиње?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не. Чак ни онај што пише пријатељски расположено становништво.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А да ли се спомиње нешто што би могло да се дефинише као непријатељ? Шта је непријатељ у војној теорији?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Непријатељ је свако онај ко је наоружан и ко представља противника у евентуалном борбеном дејству.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: То је у ужем смислу или?

Вештак БОШКО АНТИЋ: И у нападу и одбрани и који угрожава оружане саставе против којих се боримо.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: То је у ужем смислу или основно?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Комплетно свих.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли се то може подвести.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свако ко је наоружан представља непријатеља.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Свако ко је наоружан?

Вештак БОШКО АНТИЋ: И свако ко се налази у саставу јединице која је наоружана и која је директно војна јединица се третира као војно лице.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Хвала. Да ли можете да ми кажете пошто сте јуче одговарали на питања тужиоца, молим Вас да ме исправите ако негде грешим, везано за помоћне снаге и главне снаге па сте дали нека тумачења шта су радиле помоћне снаге и да ли су требале да се зову као помоћне снаге или некако другачије, ја ћу да Вам поставим питање. Да ли могу а ако могу кад могу помоћне снаге да прерасту у главне снаге?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Током извођења сложенијих борбених дејстава, када дође до промене борбене ситуације или погрешне процене ситуације.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Погрешне процене ситуације.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Погрешне процене ситуације али кад се главне снаге ангажују на главном правцу а помоћне на помоћном правцу, значи иду паралелно а не овако како је то овде урађено, онда може да се деси да помоћне прелази у снаге резерве да се ојачају и да се врши прегруписање снага па да помоћне снаге постају главне снаге.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли за то морамо да имамо неко одобрење, наређење, сагласност?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: У којој форми?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Е ако постоји заповест једна као што је ова заповест, као што би требала бити заповест као детаљан документ да све регулише.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Извињавам се, Ви упорно говорите заповест а ово је, Ви исправљате оно што сматрате да није добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Знам ја, кажем то је наређење, то је требала бити заповест а када је дошло до промене ситуације и до корекције одлуке, такозване корекције одлуке и када је требало вршити одређене промене не дајући све те елементе које већ команданти већ знају, онда се издаје борбено наређење краћег садржаја само оно што мења ситуацију да би они били упознати зашто се то ради и ако се мења задатак.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Кажите ми молим Вас доста смо полемисали сви ми са Вама данас о Вашем термину везано за оцену напада на Ловас која није оправдана, како сте ви навели.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Овако како јесте, оправдана не овако.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Тако како сте навели сада смо полемисали од разним елементима, ја бих Вас само питала да ли сте пре давања налаза и мишљења се систематично упознали са целокупном документацијом која Вам је од стране суда достављена па на основу тога давали своје мишљење или сте ишли појединачно по сегментима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, ја сам се упознао са документацијом која је релевантна за одлуке које је доносио командант и развој догађаја.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли Вам је познато да је везано за село Ловас било неколико извештаја друге ПГМБР везани за датум 16.10., 17.10, бројеви 427-1 , 443-1 о дејствима на војску, снајперским дејствима и тако даље. Значи, битно после тога.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, ти се извештаји налазе овде сложени редом, како.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да, да, они су Вам познати?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Молим?

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Они су Вам познати? Да ли та чињеница да је било дејстава и након доласка у село Ловас дају Вама простора као вештак да размишљате о томе да је процена која је у овој наредби везана за једну чету била погрешна јер се у Ловасу дешава нешто вероватно другачије. Налази се нека војска, налази се пуно војске, а онда се дешавају инциденти, оружани инциденти.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па дешавају се према извештајима углавном Прве чете, ове чете из Лајковца да је на њих отворена ватра снајперска из шуме, из винограда, вероватног због тога се и кренуло у претрес винограда, из разлога. Међутим, не може, нигде нема пазите снајперска ватра, то је употреба једног или два оружја, то не могу да одредим колико је то снага било, нити су они наводили колике су, ни у извештајима они не наводе колико је то снага и ко је отварао ватру, колико и колко је та ватра била ефикасна.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: У сваком случају, има нечега, нешто се дешава.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Било је о извештајима је било, према извештајима после и дивизије и прве војне области.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Па питам да ли Вам то даје за право, да ли Вам то даје простор, могућност да као вештак посумњате у процену ову која је наведена у овој првој наредби од 9.10.?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па даје ми да закључим да је командат био у праву што је наредио да се поседне али не село Ловас, него положај око села Ловас и одбране и да се пређе у одбрану, само што није навео да треба прећи у одбрану и посетити положај за одбрану што је уобичајено на крају сваког завршетка неког борбеног дејства да се напише шта је следећи задатак и за шта треба да се припремају.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Јуче сте чини ми се врло детаљно образложили на питање колеге тужиоца која је улога ког руководећег војног кадра била у селу Ловас јутро 18. октобра 91.године. Објаснили сте на његова питања да, одговорите на његова питања да не може цивил да води колону, да онај ко је задужен ту за ту војску не може да је прати него мора да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Претпостављам да није да води колону, него да командује.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Не, тај термин водити око тог термина се нешто, води колону. Водити, командовати ето о томе се расправљало, па сте направили јасну разлику шта значи водити, шта значи командовати и сада мени то више није спорно али ми је остала једна реченица спорна. Рекли сте једног момента «а ко вам је скренуо ту колону, када, како и зашто, ја не знам».

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесам.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Значи, то сте оставили као.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесам.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Па ја сада просто теоретски да питам. Везано за ову претходну причу ко командује том колоном? Постављам питање - ко може да скрене ту колону са неког правца и ко је тај кога ће стотинак људи рачунајући и војске и добровољаца и свих других јединица које су биле у Ловасу да послушају и да скрену? Ја не очекујем од Вас конкретан одговор, него просто војно, функционално?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја могу да претпоставим да јединица која је кренула у претрес терена око винограда, није баш најбоље познавала терен обзиром да је дошла из Ваљева и да је дошла само дан раније из Чаковаца да није познавала терен, да је неко ишао од њих који је, како Ви то кажете водио и показивао терен јер није кренуо да се ради неко извиђање па да се извиди терен па да се види куда иде.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Е сада да не идемо у претпоставке, него ја Вас молим само доктринарно, војно, значи тероретски ко је водио, ко је одлучио или то ћемо још ми да се ћерамо. Значи ко је тај кога би 100 људи, 150 људи у колони морало да послуша?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко је био најстарији у колони кад се кретала. Ја сам рекао тамо.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли је то тај који је претходно и водио ту колону, командовао покрет том колоном?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја не знам ко је био, у писаној документацији нема да ли је присутан командант диверзантског одреда, и да ли је присутан, ја то не знам.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Ништа ја не говорим поименце командант диверзантског одреда, ни командири чета, ни никог.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко је био најстарији у колони и док је кретала и док је донешена одлука како да се креће кроз детелину и тако даље, најстарији.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Не мислите при том на године најстарији?

Вештак БОШКО АНТИЋ: По чину.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: По чину. Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: По положају. Зна се да је командир чете старији од командира вода и тако даље, редослед.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Хтела сам да Вас, такође сте јуче у разговору у одговарању на постављена питања једног момента рекли да је приликом уласка и акције уласка у село Ловас и посела села Ловас постоји недостатак било какве документације везане за то да се обавештавају више инстанце војне о томе шта се дешава у селу. Чак сте чини ми се једног момента споменули да је требао ванредни војни извештај да се пошаље.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако, у то наређење требало је на крају написати редовни извештај достављати до, а ванредни по потреби.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А како ми објашњавате чињеницу у овом оперативном дневнику друге пограничне ове, три констатације, прво је борбени чини ми се борбеним возилом или БМТ, БТМ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Борбено транспортно.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Борбено транспортно.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Борбени транспортер пешадије.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Вршен обилазак Ловаса, то се дешава негде око 11 сати чини ми се пре подне, па онда у 13 часова приватно возило долази и обавештава шта се дешава а у 18 иде Камбер и распоређује то што треба да распореди. Шта та три елемента претстављају унета у тај борбени извештај?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У суштини не претстављају ништа зато што нема у извештају шта је то возило зашто ишло, шта је уочило, да ли је, по каквом је задатку ишло, да ли је завршило задатак, шта је уочило и шта је реферисало команданту односно дежурном тиму који у име команданта прима извештај.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде у оперативном дневнику констатујемо да БТР возило иде у извиђање.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да ишло је у извиђање али нема извештаја да ли је, шта је извидило и какав је резултат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Ја ћу сад мало да конструишем једно питање, а председнице Ви ме пратите па, да ли по војним правилима постоји могућност, да ли је предвиђена могућност да лица у служби оружаних снага могу самоиницијативно, ајде ја ћу да ставим под наводнике

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

«да претпоставе или закључе да је неки задатак опасан или небезбедан» па да одбију ту наредбу? Можда би требала да идем неким другим путем по овом питању али.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, законом је регулисано, треба да процене да ли је то кривично дело и да ли су оспособљени свакако да може.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Свако лице понаособ?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не свако лице понаособ, него сваки, онај коме је издато то наређење.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Онај коме је то наређење издато?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Е сад, то ми говорите о кривичном делу, али овако о безбедносним неким другим условима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: И о другим условима, кад је у питању, кад то наређење доводи у питање сигурност људства његове јединице и безбедност.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро, е сад ако је та наредба усмено речена, ако је она усмено речена, да ли је за процену и доношење одлуке по процени потребно да буде и писмени неки доказ у вези са тим или не?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па на нивоу водава и чета може се и усмено издавати наредбе али је то неопходно да онај коме се изда наредба унесе у своју радну бележницу а радна бележница је документ који је требао бити протоколисан, заведен, са бројем страна.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Ако коју нико нема?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Које нема.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Видео сам једну која је писана на прозвољном документу и није званична и тако даље, али то није.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли можете да ми одговорите на конкретно питање, који је старешина у селу Ловас био тај који је требао да буде извештен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Микрофон, угашен Вам је микрофон, да ли то сад или.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам то рекао да је, ради се о Влајковићу, да је, ако је одбио наређење требао је да извести другог претпостављеног, пошто је водио наређење свог првог претпостављеног, међутим његов други претпостављени ако је то био потпуковник Димитријевић, о томе документа нема, пошто је био најстарији у Ловасу, њега или команданта бригаде. Међутим треба имати у виду да се, у каквој се ситуацији налазио да је то била веома тешка ситуација и да он за тако кратко време није могао ни доћи до свог претпостављеног.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: И само ћу једно питање још да Вам поставим. Како објашњавате чињеницу потпуног одступања између наредбе коју је издала Друга пролетерска бригада и наређења коју је дало Прва гардијска?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То командат Прве гардијске, односно Друге гардијске бригаде није смео урадити. Морао је од слова до слова у тачки два преписати наређење које је добио.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А како објашњавате чињеницу да Прва гардијска прелази преко свих тих проблема и извештава у свом извештају Прву армијску област да је све добро прошло?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ви сте вероватно наишли и на податак да је командант Прве гардијске дивизије написао да га, спремности за напад на Ловас да му реферише у 18.00, 10-ог.10-ог.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Тако је.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Догађаји су се одвијали пре тога, никад нико није потегло питање и објашњења зашто је то се одвијало пре 18., ако је требало од 18.00 часова, претпостављам да је требало да се то дешава наредног дана.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А он 11-ог извештава да је све протекло у најбољем реду?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, а требало је да, по том његовом наређењу тек је напад требао бити 11-ог, а тек у 18.00 часова извештава о спремности.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Јесу ли овде господине Антићу помоћне снаге глинене голубови по Вашем уверењу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па нису те помоћне снаге које су претстављале прве две чете оне су ушле кад је наводно село ослобођено. Оне нису учествовале.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да, оне су после накнадно.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ајде да кажемо то је последња етапа.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А о овим другим помоћним снагама које су у оквиру тога?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нису они били изложени као глинене голубови, ни једна та снага. Зашто? Зато што су били много јачи од оних које су тамо чекале, е сад је друга ствар колико је њих било.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А мало пре сте ми рекли да остављате могућност да је процена лоша и да није адекватна?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сачекајте да завршим.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Не, само повезујем са свим оним што сте казали.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја говорим о ситуацији у складу са проценом. Уколико је погрешна оцена, а дешава се да је погрешна јер командант је у току развоја догађаја био дужан да прати ситуацију, да коригује своју одлуку и да мења наређење. То није чињено.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро, хвала немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Изволите, идемо редом.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добар дан. Ја ћу Вас питати о минским пољима, Ви на овој задњој страни сте констатовали «наређење 83, командант Прве гардијске механизоване дивизије јасно упозорио да обавезе и квалитет израде документације о минско експлозивним препрекама о обавештењу јединица», и сад кажете «и заштити и контролу постављених минско експлозивних препрека». Шта значи у војном том смислу заштита и контрола?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Поред минских препрека треба поставити контролне станице које ће контролисати минске препреке и спречавати улазак својих јединица у њих.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Значи ако сам ја то поставио у одбрамбене сврхе је ли тако?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли имате доказ у списима да је то урађено у селу Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли кад се долази до разминурања тих поља минских и тако даље, да ли мора да се направи записник о разлици ископаних односно деактивираних мина и извађених, односно извађених и постављених мина?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли то има у списима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема у списима зато што та јединица која је кренула није ни имала права да учествује у томе и да иде кроз минско поље.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Не, не, ја говорим кад је она у фебруару '92., кад је дошло.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема, има један извештај начелник.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ви кажете постоји извештај само о разминурању?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте, то је тај извештај начелника инжињерије Првог корпуса.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Па сад ја Вас питам, да ли, ако ја вршим разминурање терена који сам ја поставио, да ли мора да постоји записник о разлици мина које сам ја поставио и извађених мина, деактивираних?

Вештак БОШКО АНТИЋ: У извештају мора да постоји.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Па ја само то, значи Ви тај извештај у списима немате?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам разумео за који период, мислио сам за овај на овом минском пољу.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ви кажете у октобру су постављене, 13.октобра, 14-ог, је ли тако мене.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, да.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Те мине су деактивиране касније. Ја сад питам да ли то деактивирање тих мина мора да постоји тај записник о разлици постављених и деактивираних мина ништа више?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мора.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: То. Ви сте рекли да се.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Извињавам се, као што је направљен записник о положеним минама, тако је морао исти записник, сличан направити о деактивираним минама.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Али сад мора да, ако сам ја поставио 200, 100 мина, а деактивирао 90, значи 10 је још негде или је експлодирало. Значи још једном само да поновим, значи за село Ловас што се тиче ове заштите, значи ту нема, значи да је била заштита нико не би ушао у то минско поље. Је ли тако?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не би.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он нема доказа даље, нема података.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја немам доказа исто да је била.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема података, не зна.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ја сам га мало пре питао шта значи заштита, вештак је рекао заштита је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А он каже не зна да ли је, нема документације, да ли је било или није не може да каже.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ја кажем да је било да ли би неко ишао, да ли би неко луд ушао у минско поље, да је било обезбеђење по правилима службе?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја тврдим да је требало да буде, али ја доказа немам да је било, зато што нема извештаја.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ви тврдите да је требало да буде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Требало је да буде.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли постоји доказ да су ови записници како је наређено достављени неком у селу Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Постоји такав, ево сад кад је већ тако, постоји у писменој документацији да је штабу територијалне одбране Ловас достављено.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Па то је овај документ који господин има за који је реко да нема ни печата, ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не о минском пољу него да су обавештени о реонима, минирању и тако.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: О реонима, али овај документ који сте Ви имали да ли је он валидан по Вама јер не постоји ни печат ни потпис тог документа о минирању?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислите на овај извештај о минском, експлозивним препрекама?

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Тако је, тако је. Да ли то може да се сматра валидним документом?

Вештак БОШКО АНТИЋ: По мени је валидан јер га је послала војно-безбедносна агенција, она се тиме бави, да је ставила фалсификована документа ја то не знам, али ово је службено дошло од војно безбедносне агенције.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Али како је могуће, како је, Ви сте направили налаз, вештачење па сте потписали. Како је могуће да неко ко поставља минска поља, значи у некој зони где ја могу да погинем или становништво, не потпише то што је урадио?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па зато сам вам и реко да није потписано, ви знате, ја сам вам сасвим одговорио да није, према томе сасвим довољно.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А да Вас питам да ли се ова заштита минских поља поставља и због становништва које се налази на тој територији, не само због војске?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Немам више питања, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, изволите.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ево ја ћу да прочитам само тачку 1 и 2 редовног борбеног извештаја од 10.10.1991.године, «строго пов.број 3-422». Под тачком 1.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Прве бригаде је ли?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која формација?

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Шта сам рекла. Команда Прве, ПГМД.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Дивизија.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Дивизија. Под тачком 1 «у току дана у зони дивизије није било активних дејстава непријатеља изузев у село Ловас на које је нападала Друга ПГРМБ и повременим отварања минобацачке ватре из рејона села Нуштар» под тачком 2 «снаге дивизије Друге ПГМБР извела је акцију ослобађања села Ловас која је успешно реализована, погинуо је један добровољац из села Товарник, а рањених није било». Овде сте у Вашем налазу написали што су и други учили, није пружан никакав отпор приликом уласка снага.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То пише у овом документу, у другом пише да није пружан.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да. Али Ви сте овај докуменат уважили, значи овде сте се на овај докуменат позвали на страни 9, у фусноти под тачком 27.

Вештак БОШКО АНТИЋ: У праву сте, можда сам требао навести овај елемент, јер ја сам навео онај коначан који је поднешен првој области да није пружан отпор, а ово једног добровољца да је погинуо то је требало навести, али не да није важно, него је важно, али.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да не, да није важно Ви се не би позвали на њега јер на страни 2 тачно под тачком 27 Вам је, дакле први је као докуменат уважен. Да ли остајете при Вашем писменом налазу да није пружен никакав отпор приликом уласка снага?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па тако круто као што сам написао не остајем, остајем да је блажи отпор пружен али да није онако колико је очекиван, да није онолико снага колико је у процени направљено, вероватно сам, ја претпостављам да су напустили село раније.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Добро, хвала немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље од оптужених.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Молио бих вештака да се очитује на информацију «строго поверљива број 4431-1 од 17.10.'91.године» где је команда Друге гардијске бригаде информисе дивизију да су тога дана, односно да су 16.10., од 22.30 до 23.00 сата извршили артиљеријску ватру по шуми Ловас а да је исту 17.10., очистио добровољачки одред из Шајкачке бригаде, Шајкашке бригаде.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шајкашка бригада није учествовала у напад на село Ловас.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја у вези тога ни не питам.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Који је то број?

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: 443-1 од 17.10.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ево га.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Питао бих Вас само да ли сте остварили увид колико је та шума далеко од самог села?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не. Има ли везу наводно чишћење шуме у одласку у претрес винограда, видим да се дешава дан пре, један дан пре те акције?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја претпостављам да има.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи може се довести у вези са овим извештајем који је потписао исто пуковник Лончар, односно у то време потпуковник Лончар? Друго питање, да ли сте можда приметили да пут за виноград се налази пре детелине и наводног минског поља?

Вештак БОШКО АНТИЋ: То се налази на овој скици која је овде објављена и скреће лево од детелине, је ли?

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па пре детелине скреће лево.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Један пут иде краћом линијом детелине а други иде са стране, на тај пут мислите?

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не. Мислим на пут који креће у винограде и пре детелине се налази најмање 50 до 100 метара, 50 најмање. Да ли сте замјетили то?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам то замјетио.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала. Реците ми молим Вас да ли се можете очитовати на разлику у командовању војном полицијом у гардијским јединицама и у осталим јединицама пешадијским и не знам којим још, да ли се разликује командовање полицијом?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема, нема разлике међу јединицама војне полиције, једно је правило за употребу војне полиције за све јединице војне полиције.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ставићу примедбу на крају постављања питања.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ради се о бригади из Ваљева а не о гардијској бригади из Београда која је вршила обезбеђење државних руководиоца, институција и тако даље, постоје две институције, једна је гардијска бригада а друга је Прва пролетерска гардијска бригада у чијем саставу су биле механизоване бригаде.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: А чија је дивизија да ли је гардијска или није гардијска?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Дивизија је потчињена Првој армији.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро нисам то питао, питам да ли је гардијска или није гардијска?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Носила је назив гардијска, гардијска бригада је била потчињена ССНО-у а гардијска дивизија је била потчињена Првој армији зато што је била јединица да би јој се дао већи значај имала је појам Пролетерска, носили су одређене ознаке и тако даље.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро то, а да ли је она ипак Гардијска дивизија или није Гардијска, та Прва дивизија која је?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Она носи назив Гардијска дивизија, функционише и дејствује као све друге дивизије механизоване тог састава и тако.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сем што пише у њеној организацији да може бити употребљена и на другим теренима као маневарска јединица.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: На питање адвоката Живковића у одговору ми није баш било најјасније да ли минско поље у зони одбране мора бити обележено до одређеног момента, то јест напуштања зоне одбране из било ког разлога?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Да ли треба бит обележено?
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Обележено, чувано?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Мора бити чувано.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: До момента напуштања?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Мора бити чувано и контролисано, а не обележава се јер би тај противник знао да се ту нешто налази.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи мора бити чувано?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Јасно и контролисано.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Е хвала, хвала лепо.
Вештак БОШКО АНТИЋ: У свим минским пољима постоје контролно пропусне станице, контролно пропусна служба и тако даље.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми молим Вас како инжињеријска јединица која поставља, напушта минско поље, значи визуелно и на карти јел упознаје јединице које се налазе у том месту?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Дужна је била јединица да достави извештаје тим јединицама и да упозна са овим извештајем о минско експлозивним препрекама које се налазе овде.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само на карти или и на лицу места?
Вештак БОШКО АНТИЋ: И на карти па и на лицу места али и документима.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми молим Вас у записницима о постављању минских поља које сте мало час споменули постоје ли трагови о постављању такозване паштете, као мине?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, хвала. Вама је познато да је председништво СФРЈ утврдило постојање ратне опасности 01.октобра '91.године?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Непосредне ратне опасности.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Непосредне ратне опасности.
Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала на исправци. Реците ми која је разлика између непосредне ратне опасности и ратне опасности?
ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ратног стања.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: И ратног стања.
Вештак БОШКО АНТИЋ: Непосредна ратна опасност најављује прелазак делимично јединица на мобилизацију, потпуно и спремно за употребу али не и целокупне државе и становништва, јер за присутне рат не води војска, рат води држава, према томе кад се прогласи ратно стање онда се мобилишу све расположиве снаге.
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апропо тог што сте сада рекли, шта се догађало на терену за који сте вештачили, да ли је био рат, ратна операција, ограничена, локалног карактера или шта, шта је било, да ли можете да кажете пар речи?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Само мало, детаљније могу, ал само реците детаљније шта, на терену око Ловаса или?
Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: На терену око Ловаса, шта је то, да ли је то?
Вештак БОШКО АНТИЋ: Дешавало се Вуковарска операција и догађај око Вуковара и снаге Првог корпуса и снаге Гардијске бригаде се кретале у

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

правцу Вуковара, на њиховом правцу се нашло и село Ловас, нашло се и Мохово, и Шаренград и Сотин и тако.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли можемо, извињавам се што Вам упадам у реч, да ли можемо констатовати да је подручје Шид, Илок уз Дунав до Вуковара и Шид-Товарник пругом граница до Мирковаца, Винковаца односно Мирковаца да је то се настојало да због операције у Вуковару да се стави под контролу ЈНА?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако, зато сам и реко да је био оправдан напад, не онакав, него због успостављања контроле над Ловасом и на местима која се налазе на правцу кретања јединице.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Е хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим да Вам нисам донео ту скицу коју сам нашао, којим се правцима креће Прва гардијска бригада.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: А може ли се сада после свега овога да каже да је на неки начин ипак у том подручју било ратно стање, локално неко?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ратно стање, али није проглашено ратно стање на државном нивоу.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: А на том нивоу је било, на локалном нивоу.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала лепо. Реците ми молим Вас ко је могао бити надређен потпуковнику Камберу као помоћнику начелника штаба за оперативне и наставне послове?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Његов надређени је начелник штаба.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: А реците ми.

Вештак БОШКО АНТИЋ: А начелнику штаба командант бригаде.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Камбер није могао отићи без наређења команданта бригаде.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: А да ли је морао то знати и начелник штаба?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако да је морао знати да његов потчињени где се налази, где је отишао, јер он му је носилац свих оперативних послова у бригади.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи ли ова Ваша тврдња да свака супротна изјава било којег од њих двојице да је лажна?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па добро, то сад, он каже.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не бих ја то тврдио да је лажна и тако даље зато ако постоји овде изјава не могу да кажем која је лажна, али тврдим да потпуковник Камбер када је пошао у Ловас, морао је добити наређење по ком питању да иде, и овлашћење да то ради.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала лепо.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Тврдим то из разлога што сам ја био оперативац и што знам како се то функционише и како се то ради, мислим како треба да се ради. Да се разумемо припадници војске знају да је често пута тај принцип нарушаван поводом дисциплине и тако даље, међутим зато се одговара.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми молим Вас, вероватно Вам је позната уредба о упису добровољаца број 50 од 23.августа '91.године, која је донета

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

на основу Закона о одбрани Србије «Службени гласник Републике Србије бр. 43/27 јули 1991. године».

Вештак БОШКО АНТИЋ: Знам да је постојао, нисам имао у рукама, али знам да је постојао.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи не можете одговорити по тој уредби.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, нисам је лично видео.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ко је морао да уписује добровољце.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Добровољце је примало Министарство одбране, односно јединице ЈНА и команде јединица су могли да уписују добровољце, да их прихвате и под одређеним условима и тамо пише да их треба да, углавном уграђују у јединице ЈНА.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: А јел знате.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да не формирају посебне јединице.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знате ли за обавезу из те уредбе да територијалне одбране су дужне да упишу добровољце?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Територијална одбрана је део оружаних снага, према томе, има исте надлежности као што има и ЈНА. Кад се разматра бивша СФРЈ увек говоримо о оружаним снагама које имају две компоненте ЈНА и територијална одбрана.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми молим Вас да ли Вам је познато да генералштаб донео одлуку негде у августу месецу 91. године да се формира Личка дивизија?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да је после одређеним генералима тог подручја због тога.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: А да ли Вам је познато да је војска овај, давала оружје територијалној одбрани на просторима Републике тадашње Републике Хрватске?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислите територијална одбрана наша?

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Територијалној одбрани када је дошло до цепања да кажемо српска територијална одбрана.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, познато ми да је генерал Биорчевић делио оружје и шаком и капом.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Е хвала Вам. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље од оптужених? А Крњајић има. Изволите.

Опт.ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Добар дан. Оптужени Жељко Крњајић. Поздрављам Вас господине пуковниче, имао бих питања за Вас. Мало пре сте споменули Жељко Крњајић командир милиције, хтео сам Вас питати где сте то пронашли, у којем војном документу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је рекао да је то прочитао у оптужници па да сте командир и милиције и територијалне одбране, према томе.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Вашу улогу у наредним догађајима нисам посматрао детаљно из разлога што Ви функционишете до почетка напада, у току напада и после тога једноставно нема Вас. Рањени сте и тако даље тако да сам сматрао да Ваша улога није толико битно утицала на развој догађаја који су критични код нас после 10-г, после рањавања.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт.ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Данас сте рекли ти назовимо их нападачи, та војска која је улазила у Ловас, да нису имали право улазити у цивилне куће. Јел сте тако рекли?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није рекао да нису имали право него да по наредби није наведено да се улази у претрес кућа. Није рекао да нисте имали право.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да је предвиђено да се претресају цивилне куће командант бригаде мора да ангажује полицију, у улози војне полиције пише да је то задатак. То је један од основних задатака војне полиције у борбеним дејствима.

Опт.ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Добро. Ја сам учесник те акције, био сам припадник тад милиције, ја сам улазио у куће на које се пуцало, из којих се пуцало на нас а и у друге куће тражио сам оружје а да Вам само још кажем улазили смо и у српске куће и у своју кућу сам улазио .

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па добро, Ви сада износите одбрану, шта?

Опт.ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Па не, да ли сам као припадник милиције имао право улазити у куће тражити оружје.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако је онај који Вам је командовао дао овлаштење за тако нешто. То ја немам доказе, немам документа.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Немам ни ја.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па шта да радимо, ја бих помогао да могу.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Данас сте рекли та наредба о нападу на село Ловас да је то морало имати ту наредбу сваки припадник, сваки командир.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командир.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Треба ако је био директно потчињен команданту Друге бригаде, ако не од њега онда од онога коме је био потчињен. Командир Прве тенковске чете није морао имати, јер је добио наређење од команданта команданта Првог оклопног батаљона који је то ангажовао. Ви сте функционисали као Територијална одбрана Товарник, требали сте имати ту наредбу, односно конкретан ваш задатак да Територијална одбрана команда састава тог и тог има задатак да у ближем задатку достигне положаје ту, сачека да своја ситуација уђе у село Ловас итд., да се креће тим правцем и шта треба то да ради. Да ли сте ви то добили по овој заповести, односно наређењу које је написано? Нисте, нема га, а требали сте да добијете.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Ако Вам кажем ту наредбу да сам ја видео 2008. године први пут је ли то моја кривица или сад?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није ништа рекао да сте Ви сигурно добили, него каже требало је да. Откуд он зна да ли сте Ви добили.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако сте добили 2002. године није то Ваша кривица, ако сте, ја поново кажем ако сте.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Јуче сте рекли да нико није ухапшен од припадника хрватске војске и МУП у селу Ловас, да ли сте, да сте читали документе.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Реците слободно, немојте се устручавати, Ви сте оптужени и Ви имате право да кажете све што Вам је тешко.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Суд зна и ја сам то изјавио и ја сам двојицу одвео и предао војним властима у Шиду и отишли су у Бегејце, траг има свуда мислим.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ВЕШТАК БОШКО АНТИЋ: Тог извештаја нигде нема, требао је да буде, то је тај проблем који нама недостаје у оперативном дневнику и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То нема у овој документацији, то ће суд да цени да ли су ти људи били, како, у цивилу, одакле су преузети, има искази сведока где су одакле су преузети Златко Краљевић и овај Рендулић. Према томе, није то питање за њега.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То би добро било да је одбрана довела сведока из Бегејаца да посведочи шта је било.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Да ли знате 10.10. колико је погинуло мештана Ловаса?

Вештак БОШКО АНТИЋ: 10.10? Нема тачне евиденције у документацији, има само коначна шифра од 67 ја мислим и оних 21 на минском пољу.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Има цифра 68 цивила. Ја бих судија ако Ви дозволите да покажем сведоку оне слике које су у предмету?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта ће слике?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Господине Крњајићу, лепо је то што Ви то мени показујете, али ја о томе не одлучујем, о томе одлучује суд, нека одбрана то покаже суду.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Сlike погинулих мештана Ловаса па нека човек види.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Све то има у списима.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Па кад није човек.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта, па ште ће њему да показујете то?

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Па нек' види да је 10.10. погинуо хрватски војник, да је 18.10. он је навео 18.10. припадник ХДЗ политичке странке, има име и презиме, ево му тај припадник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ти бранитељи што су ту назначени?

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па је ли сте Ви видели у току те борбе силне неког погинулог хрватског војника?

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Па у мојој улици, ја сам рекао да је погинуо само један, имао је пиштољ и то су потврдили други Хрвати, а за ове друге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јосип Краљевић, је ли?

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Ја сам госпођо судија с њима живио и ја знам 5 година пре рата кад је ко отишао у гарду, кад је ко набавио оружје и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, шта вештак на то да каже?

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Хтео сам да види слике.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја сам некад из слика видео у неком документу који је овде исмејан па га не бих сад спомињао.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Имате то у документу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, има али нећемо другоме, има у документацији али у неком листу који је овде исмејан па не бих га спомињао.

Опт. ЖЕЉКО КРЊАЈИЋ: Добро, онда у Кризном штабу, о оружју, о стражама, о тенку, не вреди онда.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Тамо се налазе слике и споменик бранитељима и тако даље и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље, изволите?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Добро вече. Господине Антићу, да ли сте у подацима Друге бригаде нашли када је тенковска чета дошла у Ловас и када је изашла из Ловаса? Није битан датум, него само да ли ти подаци постоје?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Постоје, тенковска чета је дошла кад је дошао Камбер да распореди.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли има подаци када је лајковачка јединица и љишка дошла у Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Има податак кад је ушла у Ловас.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли има подаци кад је противдиверзантска чета ушла у Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: 17. има, 17. је ушла у Ловас Прва чета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, пита конкретно за противдиверзантску чету, јер има овде извештај кад је ушла у Ловас.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не говорим о извештају шта се десило на минском пољу, него говорим о томе да ли је у било којој евиденцији забележено да је 17. у Ловас ушла противдиверзантска чета. Не говорим о извештају који је третирао питање минског поља па онда каже да је дошло, него да ли постоји у оперативном дневнику по датуму 17?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, у оперативном дневнику не постоји.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли сте нашли наређење којим се било какво наређење да та чета дође у Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли је морало да постоји наређење и да ли је могуће да ако је командант?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Морало је.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, ту не може да дође до било каквог пропуса да командант донесе наређење, а да се оно не евидентира?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не може.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли сам ја као командант тог одреда или командир чете да ли су морали да известе команду бригаде да су поступили по наређењу и да су дошли у Ловас из Чаковца?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па Ви знате да ли сте известили оног ко Вам је наредио.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ја питам да ли сам морао да известим да сам извршио?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Морали сте.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ни то не постоји нигде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ако то не постоји у извештају, то значи и да нисте нашли, да ли то значи да је ту наредбу донео неко други о премештају јединице? Да ли је конкретно потпуковник Димитријевић могао да нареди премештање противдиверзантске чете из Чаковца у Ловас?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако је команда Територијалне одбране Ваљево, како пише у документу Друге бригаде била у Чаковцима онда је та команда могла да донесе такву одлуку.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: У реду.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али опет пре тога уз одобрење и сагласност команданта бригаде.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: У реду, тај ниво ми значи. Да ли је командант одреда и теретски и практично могао да донесе такву одлуку?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сам?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Сам?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ко поставља официре у одреду, ко именује кад се формира одред?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Команда Четврте зоне.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Команда Четврте зоне? Има ли било каквог удела командир одреда у именовану официра, курира, возача по питању попуне јединица?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако вас је командант зоне уважавао.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не говорим о уважавању личном односу, говорим по прописима?

Вештак БОШКО АНТИЋ: По прописима треба да имате и командант учествује у кадровској политици у давању предлога, а одлуку доноси претпостављени.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Сме ли командант одреда да разреши дужности било ког официра?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не може командант да разреши може да предложи да га Четврта зона разреши.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јер разрешава онај ко поставља.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ја сам у својој одбрани тврдио, тврдим и јесте да сам наредбу о претресу винограда добио од потпуковника Димитријевића. Да ли је у том нивоу командовања он морао писмено да ми достави ту наредбу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако је он командовао требао је да достави писмено и он ако је командовао командант Друге бригаде и он је требао да достави, онај ко вам је наредио и ко вам је командовао требао је о томе писмено да донесе

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: С обзиром да ја нисам добио писмено, а с обзиром да је то наредба која се директно односила на чету, а не на одред, значи то није наредба била за одред да одред пошаље једну чету, већ је директно наредба била да противдиверзантска чета иде у претрес. Да ли сам ја требао да пишем наредбу.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ви би добили наредбу да први, да противдиверзантски одред Ваљево са једном четом се ангажује ту и ту и тако даље или без веће чете.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Наредба није била зато што у Ловасу није постојао противдиверзантски одред

Вештак БОШКО АНТИЋ: Али је требала доћи до вас, а Ви као командир, као командант одреда Првој чети сте требали написати наређење.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Без обзира што га ја писмено нисам добио и без обзира што сам ја пренео наређење.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Могли сте ако сте добили усмено, на основу усменог наређења као што је урађено у једној наредби команде бригаде а онда је накнадно после стигло то наређење из дивизије.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли је командант одреда обавезан, с обзиром да чета има свог командира да пренесе наређење да иде на неко командно извиђање или да предузме било какве радње заједно са овим или је довољно само да му пренесе наређење?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако је сложено извиђање пошто командант одреда, ја не знам колико су имали потчињених старешина, обично на извиђање иде начелник штаба или неко од команде, а у критичним ситуацијама командант. Командант у извиђање Сребренице је ишао командант корпуса и командант бригаде.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Дозволите, ја нисам командант корпуса, немам ни начелника штаба.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ви сте командант батаљона па зато кажем.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не, ја сам командант одреда.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Одред је ранг батаљона.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да, али реците ми ако у истом моменту издам свој тројици командира чете наредбе различите за покрет, за претрес и двојици командира водова могу ли ја физички да идем са свом петорицом на извиђање терена?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не можете са свима, али у то време издавана су наређења само првој чети, за друге не спомињу се уопште где су ангазоване остале чете.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Је л' можете да нам кажете којим је то чланом регулисано да командант одреда мора да иде на командно извиђање са командиром чете?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не мора да иде или може да иде, у нашем овде извиђању има прописано, тамо у правилу бригаде а и у правилу батаљона који важи за Вас и за одред то је дефинисано ко када иде, како се формира, ко се на командном месту и тако даље. Негде има то дефинисано извиђање, али у правилу бригаде се налази сигурно прописано тачно како се иде и какав је поступак и шта се ради.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, ту стоји да је обавеза команданта бригаде да иде на извиђање са командирима чета, водова и слично?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не командант бригаде он има чета, водова, говори се о одреду и његове прве, командант да је ишао, командант бригаде Друге ако је било потребе могао је ићи у извиђање.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ја не говорим о потреби, говорим да ли је прописано да командант одреда иде на командно извиђање, ништа друго, јесте, није?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није обавезно,

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Хвала, немам више питања о томе. Ко подноси извештај из ових места који су били у зони одбране или у зони обавештајне одговорности ако постоје неки проблеми команде Друге бригаде? Конкретно из Ловаса у периоду од 10. до 14. има неки проблем, ко је тај ко треба да о томе извести другу бригаду конкретно?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко је најстарији у Ловасу.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Најстарији по чину?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А после 14?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Исто најстарији ако је одређено. Ја немам наредбу да је неко одређен да буде тамо командант састава и тако даље, али.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ако нема наредбе у периоду од 10. до 14. извршен је напад на Ловас ко командује заједничким снагама са две чете и једном тенковском четом?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Команда бригаде.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Али конкретно у самом месту ко?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па команда бригаде треба да изда допунско наређење, ново наређење, не оно за напад, оно је завршено, изда ново наређење за одбрану по коме треба да спроведе задатак по мом ако се не рачуна да је био потпуковник Димитријевић.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Немамо наређење, сами сте рекли да наређење не постоји, значи распад система у одбрани Ловаса?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу вам га ја сад написати, да сам био командант ја бих га написао сигурно, не би без наређења ишли нигде не само због вас, него заштита себе.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Стоји ли у правилу да је најстарији официр тај који издаје наређење?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Тачно.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Тачно? Значи ли то да је од 10. до 14. Вељовић као мајор био најстарији официр и да кажемо лаички главни у Ловасу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он је био најстарији по чину, али није ни одређено да је главни. Ако га је командант одредио. Нигде се не појављује документ да је он било какав извештај подносио, а главни је требао да контролише ситуацију.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ви сте рекли да сам ја претпостављени Влајковићу као командант. Реците ми где сте прочитали тај документ да сам ја претпостављени Влајковићу и да сам ја командант одреда?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Где сам прочитао, па у свим документима се спомињете као командант бригаде, одреда и тако даље, јер ако нисте били.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да мислите на пример на ово што пише Прва пролетерска гардијска моторизована, командант одреда ТО Ваљево Дарко Перић, је ли на такав докуменат мислите, на 4. страни?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јуче смо дискутовали око тог заплетања тог ТО и тако даље да се не мисли кад је ТО онда је Територијална одбрана.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Питам је ли на те документе, па лепо сам Вам поставио питање одакле Вам, на те мислим? Зашто онда нон-стоп говорите, малопре сте одговорили колегиници кад Вас је питала коме је требао Влајковић ако је то био потпуковник Димитријевић као претпостављени да је требао њему да се јави, овде на овом документу на страни 4 дословце стоји «командант ТО Ваљево је потпуковник Димитријевић», зашто стално говорите «ако је био, ако је имао наређење», значи ја сам децидно командант одреда, мада не постоји никакво наређење, нисте видели, а потпуковник Димитријевић децидно то није већ ако је, зашто онда не користите и ово сазнање као чињеницу да је?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Користим, госпођа председавајућа је то све капитулирала, ја сам се сложио с тиме да пише, да је командант.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да, али на бази старијег официра.
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Сачекајте мало. Да је команда Територијалне одбране Ваљево у Чаковцима, тамо се налазите и Ви, према томе, тамо се налази Димитријевић кад сте и Ви у Чаковцима тамо је место команда Територијалне одбране.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: У реду. Ко ме сам ја онда потчињен?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Па њему Димитријевићу, команди Територијалне одбране Ваљево.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи ли то да сам потчињен Димитријевићу?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Па ако је он био командант Територијалне одбране Ваљево, значи био је.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Је л' у овом документу, је л' Ви сумњате у овај документ у веродостојност?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Не сумњам ја ни у један документ.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, он је био, зашто говорите ако је?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Па добро ево.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи ли то да је он мени претпостављени?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Био је претпостављени.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Колегиници Живановић сте рекли да ми је претпостављени Лончар. Господине, Ђокић, Лончар, Камбер и сијасет тих официра нико никад није чуо за мене у тој Другој бригади да постојим док није дошло до овог суђења.
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Могуће.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: И никакав контакт с њима нисам имао. Да ли то значи да они сви лажу и ли да је неко други био, односно да је потпуковник Димитријевић већ био тај?
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може вештак да се изјашњава да ли они лажу, суд ће ценити све. Уосталом вештак је у налазу рекао ко је претпостављени Вама.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Добро, сад је то у реду.
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Без оног «ако».
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Може ли активно војно лице да има лично обезбеђење?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Активно војно лице?
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Јесте.
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Зависно од чина које има, командант армије је имао сигурно, командант дивизије је имао сигурно, а да ли је имао командант бригаде, у рату је требао да има.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли је могао потпуковник Димитријевић да има обезбеђење?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Могао је, зашто не би могао ако му је командант чете доделио и издао му задатке и да му је потребно обезбеђење.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Нисте нашли такав документ?
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Не, не пише да има, али Ви знате да ли је имао или није.
- Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ја знам да није.
- Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим да је појам обезбеђења се појавио у последње време, раније је ретко кад практикован.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Кажете да сте неке изјаве читали, спомињете Ђокића, да ли Вам је позната његова изјава коју је дао у истрази у којој он парафразира да је наредио Димитријевићу да не преузима никакве акције? Није Вам познато?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Са војног становишта да ли је прекршио наредбу и да ли је то кажњиво дело претрес винограда, с обзиром да је најстарије војно лице и командант ТО у Ловасу био Димитријевић, да ли се он директно оглушио наредби Ђокићу који је добио 15?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он тада више није био потчињен Ђокићу, он је био потчињен Душану Лончару.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, Ђокић није могао њему да изда такву наредбу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: По принципима команде Ђокић није могао да командује на територији где се гардијска бригада и тако даље. Оног момента кад је довео и предао јединице он више никакву одговорност нема на том подручју, он је својој изјави наводи да нема никакву одговорност и да истрагу и све врши, да је упозорен.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, то је грешка Ђокића?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он је у Републичком штабу територијалне одбране кад је ишао да реферише упозорен да је то надлежност гардијске дивизије коме су јединице на основу наређења команданта ТО Србије претпочињене.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли је у овој акцији претреса овог винограда потпуковник Димитријевић могао да одреди ту акцију без да тражи од пуковника Лончара одобрење за такву акцију?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим да није имао потребе зато што није било ништа хитно, нису била борбена дејства кад мора сам да одлучи ако је одлучивао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, могао је сам да одлучи?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Могао је да консултује и да тражи одобрење од Лончара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Требало је да тражи одобрење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Требао је?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да, за ангажовање јединица да му одобри.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Извините, израз «требао је» мало је широк. Да ли он има овлашћења да, с обзиром да се ради о потпуковнику, није он неки редов да у случају дејства ноћу ових снајпера по јединицама да утврди претрес терена. Је л' могуће да један потпуковник не може да има такво овлашћење?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Он је у току ноћи требао да извести команданта да се врше дејства, да се врше снајперска дејства, да делују из нуштара минобацачи и тако даље и да обавести да ће предузети то и то и да то уради.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А како са свог становишта објашњавате изјаву?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Пазите, у војничким одстојањима Товарник и Ловас уопште нису удаљени, то су релативне удаљености, практично се

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

стиже за 10, 15 минута колима и тако, није он 100 километара далеко да не може да ступи у контакт.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А да ли сте нашли да је постојао било какав проблем у Ловасу у оперативном дневнику или било ком другом документу Друге пролетерске бригаде?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па нашао сам да је било проблема са пљачкама, малтретирања и услове и тако даље.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не говоримо о извештајима после 17, говоримо о документима до минског поља, јер кад се десило минско поље онда су сви почели да пишу и да се баве тиме. До 17. да ли постоји икакав траг да је у Ловасу нешто ненормално?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Сачекајте мало, скачете с теме на тему, ја морам да потражим, не могу таквом брзином.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Па можете ако се сећате, нема потребе да листате ја Вама верујем на реч.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Постоји, сигурно да постоји, да има проблема и тако даље, чак се и тражи. Наћи ћемо то негде, ево 14.10. каже «ради са групама добровољаца који се у принципу појавио после јединица ЈНА и врше терор над недужним становништвом», један 14.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: То на Ловас се односи

Вештак БОШКО АНТИЋ: И на Ловас и на подручје Прва гардијска дивизија на Шаренград се односи.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: На Шаренград?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: То није Ловас, ја говорим о Ловасу конкретно да ли постоји у Другој бригади било какав папир у коме се каже да у Ловасу постоје проблеми?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Вероватно да нема, ја не могу сваке тачке које Вас.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не мора ако мислим да не губимо ипак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, сад да не тражите, суд има ту документацију па ће да види.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Па нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имамо ту писмену документацију па ћемо видети ако.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Сад ово питање немојте одмах да ми одбијете одговор, рећи ћу Вам зашто Вас питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може он да Вам одбије.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ви ми постављајте коректна питања и немам разлога да Вам одбијем.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли се сећате, ипак је Ваша биографија импресивна, а ово је питање пешадијско. Гађење из ватреног наоружања, односно обука из ватреног наоружања, говорим о дугим цевима, аутоматској, полуаутоматској. На којој, значи обука, на којој даљини је најближа мета на којој се изводи?

Вештак БОШКО АНТИЋ: 100 метара.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: На 100 метара?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А зашто не испод 100 метара, зашто се не гађа на 50 метара из аутомата?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Зашто се не гађа, из пиштоља се гађа 25 и 50 метара.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Пошто сте уморни, могу ли да ја дам констатацију? Је л' то значи да све испод 100 метара да просечан стрелац може да погоди ту мету?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па јасно је.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Јасно је? Да ли то значи или не чим се?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па значи зато што угао одступања се смањује.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: И лако је погодити? Реците ми, конкретно ћу да питам, ако 50 људи пуца на 50 људи на растојању од 30 до 50 метара која је вероватноћа као војника и теоретски и практично да ико остане жив од 50 на које је пуцано?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Која вероватноћа?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Јесте, а они стоје или леже, не крећу се?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Један део ће остати жив.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Који? Процентуално с 30 на 50 метара, с обзиром да обуке се изводе преко 100 метара, значи све испод је сигуран погодак.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није то тако, нема теорије вероватноће која потврђује 1, односно 100 посто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Вештак БОШКО АНТИЋ: 100% не постоји теорије вероватноће ни наиласка на те минске препреке која се рачуна и густоћа и теорија вероватноће наиласка и тако даље.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли може да се каже да је велика вероватноћа да би врло мали број остао жив у тим условима да прими Хрвате на себе, а да се не креће?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Реците Ви мени за који Ви то догађај говорите, о чему Ви то говорите, начелно или о неком догађају који је везан за Ловас или кад сте ишли у минско поље или кад је вршен напад на Ловас?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не питам о догађају, говорим о ватреној моћи о могућности те ватрене моћи, говорим о намери ако 50 људи с намером са раздаљине од 30 до 50 метара пуца на других 50 људи или стоје или леже, каква је шанса да они преживе или било ко да преживи?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Оппростите, врло бих Вам радо одговорио на то питање, али не могу да одговорим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је неки степен вероватноће и зависи распоред људи, леже.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Па јесте госпођо судија, али се овде говори о ватреној моћи, о смањеној даљини гађања, чули сте њега у војсци испод 100 метара нико не пуца у мету јер се сматра да је погодак из ватреног наоружања.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко је пуцао у Ловасу испод 100 метара?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта, мислим не знам чему питања, да нису неки живи што су међу мртвима, или су они што су преживели можда мртви и?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Госпођо, да ли постоји намера пуцања на те људе, јер неки сведоче да је било пуцања?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то ће суд да цени.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да чујемо мишљење вештака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може човек да говори о намери пуцања.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Кажите конкретно на шта мислите, да ли мислите на људство које је кренуло на минско поље или?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим Ви кренете с питањем хоћете да дођете до намере.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: У првом, јуче сте говорили нешто везано за употребу јединица Територијалне одбране на овом терену и рекли сте да нити јединице, а колико сам ја схватио ни официри нити су обучавани, нити су оспособљени били да се употребљавају на овом простору, да ли и даље стојите иза тога?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јединица Територијалне одбране Србије нису упућиване сигурно да иду, да дејствују на другим просторима, оне су јединице које дејствују на својој територији, евентуално на суседе. Како је дошло да је ишла јединица из Ваљева, то је ствар одлуке републичког штаба.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: То се односи на конкретно на мене, официра и на моју јединицу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Може се дискутовати зашто су јединице Територијалне одбране одиграле кључну улогу напада на Ловас и зашто ниједан није био моторизовани батаљон и тако даље.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Па не знам да ли је ово, могу ли ја као официр који је силом отеран тамо, а евидентно да нисам био оспособљен да тужим неког што сам дошао у ову ситуацију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хајдете с таквим питањима, молим Вас немојте да одговарате на оваква питања више «могу ли ја», питајте нешто друго.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Али ја сам отеран тамо, нисам отишао добровољно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта има вештак са тим.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ја не знам шта да питам вештака, то је војно питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вратите се на место. «Да ли ја могу сад, вештак да цени», ко Вас је отерао то није за њега. Да ли имате још нека питања.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Нећу, рекли сте ми да идем на место.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па мислим. Даље од оптужених има ли неко питања? Изволите.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Питао бих вештака како се у војсци самовоља сузбијала и да ли се кажњавала?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор на то питање, апсолутно нема никакве везе.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: А кажите ми молим Вас овако, преформулисао бих питање. Да ли је постојала могућност да се самовољно без ичије наредбе неко прикључи јединици која иде на извршавање задатка?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добро. Кажите ми, објекте које војска обезбеђује да ли је то војни објекат или објекат од војног значаја?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Објекат од војног значаја, није сваки објекат војни објекат, поготово у овој ситуацији када су контролисани одређени објекти који нису били војни објекти. Привремено контролисани зато што представљају нешто у односу на војну ситуацију, представљају опасност пре

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

свега објекат који се користио у војне сврхе и тако даље, али то није војни објекат.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми, само да видимо, у вези минског поља пошто су питања већ сва прошла, у вези минског поља ћу Вас питати. Ви сте стручњак за мине, па ћу Вас питати само ово који је, да ли Вам је познато, да ли знате колико је мина експлодирало на минском пољу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми у ком пределу тела.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Налићу, чујем веће ме упозорава да ћете поломити микрофон.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Могу да наставим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите. Изволите, изволите, не чусмо питање.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Објаснили сте у Вашем извештају да мина убија у круту од 25 метара, а у кругу 100 метара рањава.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Није то моја изјава то су њени подаци објављени у документима.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добро, то стоји у вашем извештају тако.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јер видели сте да то нису писана, него то су копирана документа.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми у ком пределу тела обично жртве буду погођене?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта.

Вештак БОШКО АНТИЋ: У ком пределу тела, зависи колико су удаљени од мине, ако су ближе мини у доње делове, ако су даље може и више јер она има зракасто деловање, има сад један проблем што мине које су полагане нису баш обележена онако како је предвиђено правилима, треба да напише да ли је то потезна мина, да ли је то распрскавајућа мина и тако даље, ако је распрскавајућа она прави лепезу око себе и рањава знате како иде од мине се шири.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да, и зависи од терена. Кажите ми.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта тамо се свађате, шта? Изволите.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Сад Вас је господин Перић питао у вези тог догађаја, у вези пуцања и експлозија па ме интересује је ли Вам познато можда који је однос у таквоме догађају рањених и погинулих.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па како, одбија се одговор на то питање. Идемо даље. То су чињенична питања.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Откуд Ви знате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате господине Антићу, ја кажем одбија се одговор, немате Ви шта даље да коментаришете.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Па госпођо председавајућа Вама све овде ко год је шта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То су чињенична питања, идемо даље. Имате питања за вештака када су били сведоци Ви сте их питали питања за вештака, а сада хоћете вештак да Вам на чињенична питања одговара. Изволите.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Ако будемо постављали за вештака ја не знам хоћу ли имати времена, јер свеједно ћу спавати на аутобуској станици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Реко не знам хоћу ли имати времена, ако будем постављао редом питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, питајте да видимо.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добро, кажите ми шта значи противдиверзантска чета?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Шта значи противдиверзантска чета?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да, каква је то јединица?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Јесте Ви били у тој чети?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате Ви да га питате да ли је, не можете Ви да га питате него само одговор на његова питања.

Вештак БОШКО АНТИЋ: То је чета обученог људства за борбу против диверзаната, терориста и за специјална дејства.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Значи јединица специјално обучена. Вероватно они морају да имају и адекватну опрему, наоружање и све шта им је припадало?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Свакако.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Је ли можете да ми кажете шта им формацијски припада од наоружања?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не могу.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Па Ви сте стручњак.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам стручњак за диверзантска дејства, него сам стручњак за командовање војском и у војсци, а детаље, ситне детаље не знам.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Па цео дан се хвалите како.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па не значи ако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате да коментаришете, чули смо одговор вештака, идемо даље шта Ви сада хоћете да ту ћаскате са вештаком, да нешто се свађате, расправљате.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Па нећу ја само видим да овде, питам само овде у судници које год ми поставимо питање суду не одговара, ако је пресуда донесена кажите да пакујемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте сад наљутили се. Добро, да ли има још питања? Нема. Можете али кратко. Молим? Па ајдете. Па допунска питања, то се зна се шта су.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Допунска питања су проистекла из питања након мог испитивања па ћу да вам кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А само онда пожурите ако сте се већ спремали онда треба да једноставно одмах кренете директно питање без оне увертире, ово оно и тако даље.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Да колеге седну да видим вештака. Још једном добро вече.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Добро вече.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Две особе су евентуално могле да буду надређене Димитријевићу, или Ђокић или Лончар, је ли то тачно?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ђокић није мога да буде надређен.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добро, Ђокић у свом исказу каже.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сада хоћемо да ценимо исказе је ли, шта?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: И Ђокић и Лончар у својим исказима тврде да Димитријевић није био претпотчињен Лончару.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта?

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: И Ђокић и Лончар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта?

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: И у том светлу таквих исказа команданта Четврте оперативне зоне и команданта Друге бригаде, да ли би Ви прихватили да потпуковник Димитријевић није могао да има командну улогу на територији Ловаса у одређеном периоду о коме овде говоримо?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта ако он и прихвати, ако не прихвати вештак исказе, ко треба да цени те исказе суд, вештак је рекао своје, а суд ће да цени те исказе уосталом ко ће да призна да је командовао неком када се деси критични догађај.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Али у њиховим исказима нема разилажења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не може вештак да цени исказе, посебно не противречне исказе или такве ствари, може да се на неку ситуацију позове.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Нису противуречни, у томе јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може ни сагласне да цени.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добро. Рекли сте данас на питање колегинице Живић активни потпуковник није могао да буде а да нема улогу и морао је да се јави команди, потпуковник Димитријевић се до 16. није јавио команди?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Којој команди?

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Друге бригаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас његова одбрана је.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: То сви потврђују.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбрана је, немојте цитирати вештаку нешто што, ко то сад каже, неко други каже, његова одбарна је била другачија.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добро. Да Вас питам сада за, рекли сте када смо говорили о улози Влајковића и о кретању командовању, ко командује колоном на питање колегинице Живановић, Ви сте рекли најстарији у колони, онај ко командује колоном како се он креће у односу на колону?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Мислим ако се мисли под оним води онај ко командује колоном не креће се на челу колоне, иде претходница па иде главне снаге, па заштитница па тако даље и тако даље.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добро, а особа која командује да ли иде напред, да ли иде са стране?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командант који се креће није на челу колоне, та су времена прошла када је најјачи био на челу маршаловао и водио војску, зато је остао тај води

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: А да ли тај који води издаје неке налоге или се ћутке креће у колони?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Издаје, командује.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Командује.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Пазите то није била колона «Игмански марш» како је снимљен па неколико километара или стотине километара колона дугачка до двеста триста метара.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Па можда и мање.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Можда и мање, према томе.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Дакле онај ко командује морао је да издаје налоге?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Стално наглашавам постоји само један командант у било ком дејству у било којој зони.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, кратко само на ова питања, рекли сте пар питања.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Ево пар је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Завршавамо, не можете сада поново додатно испитивање, ово није додатно испитивање него пар допунских питања.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Није додатно, ово произилази из претходних, ја сам рекао и ко је питао молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Говорили смо и о члану 37, правило 37 Правило службе, да ли је Влајковић морао да послуша наређење свог претпостављеног?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ако је био у стању да процени и да зна шта га чека, што ја не могу да потврдим да је он знао да га чека минско поље и да ће му изгинути људи и да ће изазвати кривично дело, онда није морао, али да ли је он то знао и да ли је имао довољно ситуацију у рукама, довољно аргумената и података, ја то не знам.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добро.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Да је урадио не знам како би се то све завршило, правно би поступио правилно а у пракси како је било они знају најбоље.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добро, хвала вам. Ево сада само господин Димитријевић ако може.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајдете господине Димитријевићу и Ви ћете кратко па да завршавамо.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Опт. Димитријевић. Господине Антићу да ли командант, командант по пријему задатка од било кога може да пренесе својим потчињеним тај добијени задатак или он одлучује на који начин ће његови потчињени да изврше тај задатак?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Како мислите да ли у оригиналу преноси добијени задатака?

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да он преноси у оригиналу?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не може, мора и он да изврши одређену процену и да сагледа ситуацију, процени непријатеља.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: И да донесе одлуку?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Своје снаге, могућности и да донесе одлуку о груписању снага, о распореду и тако даље и тако даље.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ко стоји иза одлуке да чету пошаље у извиђање или тамо чету из одреда пошаље у извиђање, извиђање а не претрес, овај у односу на одред?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Перић каже да сте му Ви наредили.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ама питам Вас ја ко је одлучио то?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Када Вам одговара Ви користите изјаву сведока, а када не одговара онда каже није.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може он да каже ко је одлучио, он може да каже према документима за кога је наведено.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Господине да ли знате ко је формацијски, да ли је Перић Дарко формацијски командант одреда?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то је, око чега се вртимо цео дан, па јесте, неспорно је.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па чујете документ, како ја могу да посумњам у документ у коме пише «након убеђивања од стране команданта Територијалне одбране Ваљево потпуковника Димитријевића, команданта одреда капетана Прве класе Перића, те уз обећање да ће њих у строју водити», и тако даље и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала лепо господине Антићу.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ја не могу да сумњам у ово.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: У свим актима, у свим актима прве ПГМД, друге ПГМБР, прве војне области пише дословце «Одред Ваљево улази у ваш састав», то признаје и Лончар у свом акту 350 на другој страници тамо горе пише «одред који се претпотчињава, примите га» и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То смо све причали, не понављајте се, ајте директно питање како гласи?

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Питање је директно како је та јединица могла одједанпут за једну ноћ од 09. када је то написано да се преименује и да добије нови назив ТО Ваљево?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није то одред добио назив ТО Ваљево, него је назив ТО Ваљево коришћен овде.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Госпођо нико нигде није написао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Коришћен је у документима за одред за Љишку и Лајковачку чету.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Госпођо нигде нико никада није написао у овим актима у којима напомињем, хоћете да Вам прочитам поново?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да је у другу ПГМБР дошла ТО Ваљево, него пише свугде да је одред Ваљево, госпођо јасно је бре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Димитријевићу нећемо око тога да дискутујемо, ја ћу Вам навести где је наведено тачно друга бригада и све.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хоћете да ја вама прочитам тачно где је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајдете даље питање, немојте да се враћамо на нешто.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Знам ја да сте Ви нестрпљиви Ви због времена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То смо већ одрадили.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Молим Вас господине Антићу у акту 1276 процена морала покојни Јеремија пише «општи утисак да већина јединица припадника ових спремно за одговорно и пожртвовано извршење задатка, сем одреда ТО Ваљево који је одбио да крене на задатак са другом ОКБ, другом ПГМБР и дела војних обвезника» ко је издао том команданту или било коме такав задатак?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какве то има везе са овим догађајем.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Има много везе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема никакве везе са предметом.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Јер се ради о командовању и руковођењу не Димитријевића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не односи се на предмет оптужбе уопште.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Односи се госпођо, много се односи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Господине Антићу да ли сте у животу видели и чули да постоји командно место на коме је само командант и да нема органе?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нема нигде састава који сте имали уз себе, да ли сте имали састав и да ли сте били сами или је још неко био са Вама.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да ли постоји уопште у правилу или било где?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Не постоји.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Не постоји.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Командно место где је појединац не постоји, али Ви сте били уз одред, требали сте бити ако сте били у истој, на истој локацији. Нисте били вероватно сами.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да ли имате иједан податак да је тамо сем неког Димитријевића на том командном месту био још неки старешина?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Немам, али имам податак да ово што пише овде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, јесте завршили? Јесте.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Шта имате податак реците само?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Судија је рекла да смо завршили па не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, питам да ли је Димитријевић завршио са питањима. Шта сте рекли имате податак да.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Ко?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви, Ви сте нешто кренули.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Нисам ништа, био сам почео има ова три податка да је био, ја не могу да тврдим да је то тако, то је у извештајима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то смо елаборирали још јуче.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Већ сам једном рекао и нагласио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, значи завршили смо.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Уколико је био и требао је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта значи у ситуацији ако није био овлашћен да командује а издао такво једно наређење, шта је то? Не, не, питам, ево питам вештака шта би значило у ситуацији да је потпуковник Димитријевић није имао овлашћење а издао такво једно наређење?

Вештак БОШКО АНТИЋ: Па ево овде је капетан прве класе Перић изјавио да му је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не питам Вас, шта би то у војном смислу значило да неко тамо нема овлашћења.

Вештак БОШКО АНТИЋ: Био би позван на одговорност војну и отишао на војни дисциплински суд.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта и онда?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 16. новембра 2011. године

Вештак БОШКО АНТИЋ: Завршио на војном дисциплинском суду и истрага би се покренула против њега, не може.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Захваљујем се.

Довршено.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

главни претрес се прекида у 19 часова и 28 минута и биће настављен дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Лукићу ми смо питали, ту смо сви. Завршено и шта сад. Кад смо рекли.

**22. новембра 2011. године у 09 часова и 30 минута,
судница 2.**

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА